

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การตรวจสอบความสอดคล้องของผู้ประเมินจากการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักเรียนโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

มิ่ง เทพครเมือง และวาริน ชมตะคุ

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กุมภาพันธ์ 2555

งานวิจัยฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากเงินรายได้
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)
ประจำปีงบประมาณ 2553

การตรวจสอบความสอดคล้องของผู้ประเมินจากการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักเรียนโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

บทคัดย่อ

ของ

มีง เทพครเมือง และวาริน ชมตะคุ

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กุมภาพันธ์ 2555

มิ่ง เทพครเมือง และวาริน ชมตะคุ. (2555). การตรวจสอบความสอดคล้องของผู้ประเมินจากการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม). กรุงเทพฯ: โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของผู้ประเมินในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) กลุ่มเป้าหมายในการศึกษานี้ ได้แก่ อาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ฝ่ายปกครองและผู้ปกครองนักเรียนในระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ปีการศึกษา 2552 ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ซึ่งเป็นแบบประเมินระดับการปฏิบัติของนักเรียนตามพฤติกรรมบ่งชี้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมิน

ผลการวิจัยพบว่า

ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินจำแนกตามกลุ่มผู้ประเมินและพฤติกรรมที่ประเมินพบว่า ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ประเมินจำนวน 2 คน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินอยู่ระหว่าง 0.92-0.98 ผู้ประเมินจำนวน 3 คน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินเท่ากับ 0.94 ผู้ประเมินจำนวน 4 คน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินอยู่ระหว่าง 0.84-0.89 ผู้ประเมินจำนวน 5 คน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินเท่ากับ 0.92 และผู้ประเมินจำนวน 6 คน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินเท่ากับ 0.94

INVESTIGATION RATER AGREEMENT INDEX ON DESIRABLE CHARACTERISTICS OF
SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY: PRASARNMIT DEMONSTRATION SCHOOL
(ELEMENTARY) STUDENTS

AN ABSTRACT

BY

MING THEPKORNMUANG., & WARIN CHOMTAKHU

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the Research Department at
Srinakharinwirot University: Prasarnmit Demonstration School (Elementary)

February 2012

Ming Thepkornmuang., & Warin Chomtakhu. (2012). *Investigation Rater Agreement Index on Desirable Characteristics of Srinakharinwirot University: Prasarnmit Demonstration School (Elementary) Students*. Bangkok: Srinakharinwirot University: Prasarnmit Demonstration School (Elementary).

The purpose of this study was to Investigation rater agreement index on desirable characteristics of Srinakharinwirot University: Prasarnmit Demonstration School (Elementary) students. The target groups were parents and teachers of Srinakharinwirot University: Prasarnmit Demonstration School (Elementary) who were relevant to the assessment of student behavior on desirable characteristics. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation and RAI.

The results of research were as follows:

Rater Agreement Index was classified by group of raters and the assessment of students on desirable characteristics. The value for Rater agreement index from two raters was between 0.92-0.98, three raters was 0.94, four raters was between 0.84-0.89, five raters was 0.92 and six raters was 0.94

ประกาศคุณูปการ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจากท่าน รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์ ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา คำแนะนำ และข้อคิดเห็น ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อีกทั้งให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปี 2553 ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ขอขอบคุณอาจารย์วิริยา ศิริสุทธิกุล ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการแปลบทคัดย่อเป็นภาษาอังกฤษ

คุณค่าและประโยชน์ของงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ บิดา มารดา ครู-อาจารย์ทุกท่าน

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
กลุ่มเป้าหมายในการศึกษา.....	3
ขอบเขตด้านเนื้อหา.....	3
ตัวแปรที่ศึกษา.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
หลักการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	6
บริบทของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	13
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม).....	21
แนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์.....	27
แนวคิดเกี่ยวกับดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน.....	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
งานวิจัยต่างประเทศ.....	44
งานวิจัยในประเทศ.....	44
3 วิธีดำเนินการ.....	49
กลุ่มเป้าหมายในการศึกษา.....	49
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	50
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	50

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
วิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้เพื่อจัดกลุ่มตามผู้ประเมิน.....	54
วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินตามกลุ่มผู้ประเมินและพฤติกรรมที่ประเมิน.....	58
อัตราความถูกต้องการตรวจสอบความเท่าเทียมกันของการวัด.....	83
 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	64
กลุ่มเป้าหมายในการศึกษา.....	64
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	64
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	65
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
สรุปผลการวิจัย.....	72
อภิปรายผล.....	74
ข้อเสนอแนะ.....	75
 บรรณานุกรม.....	77
 ประวัติย่อผู้วิจัย.....	80

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 พฤติกรรมบ่งชี้จำแนกตามกลุ่มผู้ประเมิน.....	57
2 ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ประเมินจำนวน 2 คน (งานประจำชั้น และผู้ปกครอง)	58
3 ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ประเมินจำนวน 2 คน (ผู้สอนคณิตศาสตร์ และผู้ปกครอง)...	59
4 ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ประเมินจำนวน 2 คน (ผู้สอนสุขศึกษาและพลศึกษา และ งานปกครอง).....	59
5 ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ประเมินจำนวน 2 คน (ผู้สอนศิลปศึกษา และเทคโนโลยี สารสนเทศ).....	59
6 ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ประเมินจำนวน 2 คน (ผู้สอนสังคมศึกษาฯ และผู้ปกครอง)..	60
7 ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ประเมินจำนวน 2 คน (ผู้สอนเทคโนโลยีสารสนเทศ และ ห้องสมุด/ศักยภาพ).....	60
8 ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ประเมินจำนวน 3 คน (ผู้สอนสังคมศึกษาฯ ศิลปศึกษา และ เทคโนโลยีสารสนเทศ).....	61
9 ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ประเมินจำนวน 4 คน (ผู้สอนเทคโนโลยีสารสนเทศ ภาษาต่างประเทศ ห้องสมุด/ศักยภาพ และผู้ปกครอง).....	61
10 ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ประเมินจำนวน 4 คน (ผู้สอนสุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศ และห้องสมุด/ศักยภาพ).....	62
11 ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ประเมินจำนวน 5 คน (ผู้สอนภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ศิลปศึกษา และภาษาต่างประเทศ).....	62
12 ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ประเมินจำนวน 6 คน (ผู้สอนภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษาฯ ศิลปศึกษา และภาษาต่างประเทศ).....	63

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย

การจัดการศึกษาเป็นวิธีการหลักที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาประเทศ การจัดการศึกษาจำเป็นต้องมีการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทั้งด้านปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม การพัฒนาจิตใจ จึงถือเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาไว้ในมาตราที่ 23, 24 และ 26 โดยมุ่งเน้นความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม การจัดการกระบวนการเรียนรู้ต้องบูรณาการความรู้ด้านต่าง ๆ ทั้งความรู้เกี่ยวกับตนเอง ทักษะทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข โดยผสมผสานสาระความรู้เหล่านั้นให้ได้สัดส่วนสมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา และให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมในแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545: 13-15)

หลักสูตรแกนกลาง พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานเป็นตัวกำหนดคุณภาพของผู้เรียน การที่จะจัดการศึกษาตามหลักแกนกลางสถานศึกษาจะต้องนำกรอบแนวคิดหลักสูตร จุดมุ่งหมายและโครงสร้างที่สำคัญนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อมุ่งเน้นในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้น อันเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก ดังนั้นจึงได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนไว้ 8 คุณลักษณะ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ นอกจากนี้ยังเปิดให้สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาเพิ่มเติมได้อีก โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) เป็นสถานศึกษาหนึ่งที่ได้นำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาเพิ่มเติมจากหลักสูตรแกนกลาง พุทธศักราช 2551 ขึ้นมาอีก 1 คุณลักษณะ คือ กล้าแสดงออก รวมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ทางโรงเรียนจะต้องพัฒนานักเรียนให้กับนักเรียนจำนวน 9 คุณลักษณะ โดยอาศัยการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมจากบุคคลที่เกี่ยวข้องหลาย ๆ ส่วน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ประจำวิชา ผู้ปกครองและชุมชนที่ต้องมุ่งขัดเกลา บ่มเพาะ ปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน

แนวทางการวัดประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สถานศึกษาควรจัดให้มีการประเมินเป็นระยะ ๆ เพื่อให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีแนวทางการดำเนินการหลายรูปแบบ ดังนี้ รูปแบบที่ 1 ให้นักเรียนและครูทุกคนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทุกข้อตามที่สถานศึกษากำหนด โดยจะมีคณะกรรมการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาเป็นองค์คณะบุคคล ในสถานศึกษาที่คอยช่วยเหลือคณะครู ในกรณีที่พบว่านักเรียนบางคนมีปัญหาที่ซับซ้อนและไม่สามารถจะพัฒนาด้วยกระบวนการธรรมดาได้ มีความจำเป็นต้องทำการฝึกศึกษา คณะกรรมการชุดนี้จะทำงานร่วมกับครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษา หรือครูคนอื่นที่สนใจจะทำการฝึกศึกษาร่วมกัน นอกจากนี้อาจนำสภานักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้วย โดยสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของสภานักเรียน ถึงวิธีการที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ด้วยกิจกรรมเสริมซึ่งจะเน้นการพัฒนาและตรวจสอบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทุกประการตลอดเวลา รูปแบบที่ 2 การเลือกคุณลักษณะอันพึงประสงค์เฉพาะข้อที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกับมาตรฐานหรือตัวชี้วัดในกลุ่มสาระนั้นๆ ที่ครูแต่ละคนรับผิดชอบ เพื่อบูรณาการจัดทำแผนการเรียนรู้ และแผนการพัฒนาคุณลักษณะพึงประสงค์ในข้อนั้นๆ ในคราวเดียวกัน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ก็ดำเนินการประเมินร่วมกับตัวชี้วัดในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยสถานศึกษาคาดหวังว่าเมื่อได้ดำเนินการในภาพรวมแล้ว การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์จะครบทุกข้อตามที่สถานศึกษากำหนด และรูปแบบที่ 3 เป็นการเปิดโอกาสให้ชุมชน อันได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินด้วย ซึ่งจะทำให้ผลการประเมินมีความเที่ยงตรงมากขึ้น

จากการประชุมของคณะกรรมการการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ได้กำหนดแนวทางการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโดยผสมผสานทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียน ตลอดจนการปฏิบัติตนของตัวนักเรียนเองที่บ้านและในที่ต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้การประเมินเป็นไปตามสภาพที่เป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนั้นการประเมินของทางโรงเรียนจึงประกอบด้วยผู้ประเมินที่หลากหลายทั้งจากอาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ผู้สอนรายวิชาต่าง ๆ อาจารย์ฝ่ายปกครอง และผู้ปกครองของนักเรียน จากการที่มีผู้ประเมินหลายคนนี้เองทำให้แหล่งที่มาของข้อมูลนักเรียนแตกต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสอดคล้องของการให้คะแนนของผู้ประเมินที่ประเมินนักเรียนจากหลากหลายบริบท เพื่อใช้ข้อมูลเป็นแนวทางในการพัฒนาประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และประยุกต์รูปแบบการวัดประเมินไปใช้กับการประเมินในคุณลักษณะอื่น ๆ ของนักเรียนที่ต้องการวัดต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของผู้ประเมินในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

ความสำคัญของการวิจัย

ผลจากการศึกษาจะทำให้ทราบถึงความสอดคล้องของการให้คะแนนของผู้ประเมินที่ประเมินนักเรียนจากหลากหลายบริบท เพื่อใช้ข้อมูลเป็นแนวทางในการพัฒนาประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และประยุกต์รูปแบบการวัดประเมินไปใช้กับการประเมินในคุณลักษณะอื่น ๆ ของนักเรียนที่ต้องการวัดต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการตรวจสอบความสอดคล้องของผู้ประเมิน ในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ปีการศึกษา 2552 ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

กลุ่มเป้าหมายในการศึกษา ได้แก่ อาจารย์ผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ปีการศึกษา 2552

ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ซึ่งมีทั้งหมด 9 คุณลักษณะ ประกอบด้วย ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ
9. กล้าแสดงออก

ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

ตัวแปรอิสระ คือ รูปแบบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

ตัวแปรตาม คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน

นิยามศัพท์เฉพาะ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะที่โรงเรียนต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งเป็นลักษณะที่เป็นที่ต้องการของสังคมทั้งในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด และลักษณะที่โรงเรียนกำหนดเพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทและจุดเน้นของโรงเรียน ประกอบด้วย

รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดี ปฏิบัติตามหลักของศาสนา และเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

ความซื่อสัตย์ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการประพฤติตรง พุดแต่ความจริง และจริงใจ

มีวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการควบคุมตนเองและปฏิบัติตามกฎ กติกาของสังคม เพื่อประโยชน์สุข ของส่วนรวม

ใฝ่รู้ใฝ่เรียน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

อยู่อย่างพอเพียง หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลที่แสดงออกถึงการประพฤติตน เป็นผู้มี ความพอดีในการบริโภค การใช้ทรัพยากร การอยู่ร่วมกัน และการพึ่งตนเอง

มุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ รับผิดชอบ ในงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ ภายในเวลาที่กำหนด ด้วยความพยายาม และความอดทน

รักความเป็นไทย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่า ชื่นชม ร่วมอนุรักษ์ สืบทอด เผยแพร่ ภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรม ไทย มีความกตัญญูกตเวที มีมารยาทงามแบบไทย ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

มีจิตสาธารณะ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการรู้จักเอาใจใส่ มีความ รับผิดชอบต่อสมบัติของส่วนรวม และการเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

กล้าแสดงออก หมายถึง กล้าแสดงออก / ผู้กล้าแสดงออก หมายถึง คุณลักษณะที่ แสดงความสามารถของตนอย่างเปิดเผย กล้าคิด กล้าทำ ในสิ่งที่ดีมีประโยชน์ มีเหตุผล รู้จักรักษา มารยาท และมีความพร้อมด้านบุคลิกภาพ อารมณ์ สังคม สติปัญญา

ดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน หมายถึง ระดับความสอดคล้องของคะแนน ที่ได้จากผู้ประเมินตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยระดับความสอดคล้องนี้จะมีค่าตั้งแต่ 0-1 หากค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่าผู้ประเมินสามารถให้คะแนนได้สอดคล้องกันสูงมาก แต่หากค่าเข้าใกล้ 0 แสดงว่ามีการให้ คะแนนสอดคล้องกันน้อยมาก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมิน สามารถคำนวณด้วยสูตรต่าง ๆ หลายสูตร ซึ่งแต่ละสูตรจะมีข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้อยู่แล้ว ระดับการวัดของตัวแปรก็เป็นหนึ่งในหลาย ๆ ข้อตกลงที่มีผลต่อการเลือกใช้สูตร ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการคำนวณดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินที่ทำการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่มีมาตรวัดเป็นอันตรภาคชั้น ที่ได้จากกลุ่มผู้ประเมินในการประเมินพฤติกรรมบ่งชี้ที่สอดคล้องกับธรรมชาติของนักเรียนมากที่สุด ซึ่งจำแนกได้เป็น 2 กรณี ดังนี้

กรณีที่ 1 การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์เดียวกัน ในบริบทเดียวกัน และช่วงเวลาเดียวกัน ผู้ประเมินในกลุ่มนี้จะเป็นบุคลากรในโรงเรียนจะสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะที่นักเรียนอยู่ในโรงเรียน

กรณีที่ 2 การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์เดียวกัน แต่กลุ่มผู้รับการประเมินไม่ได้อยู่ในบริบทเดียวกัน และช่วงเวลาที่แตกต่างกัน ผู้ประเมินในกลุ่มนี้จะได้แก่ บุคลากรในโรงเรียนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะที่อยู่ในโรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียนจะสังเกตพฤติกรรมเดียวกันของนักเรียนในขณะที่อยู่กับผู้ปกครอง ทั้งที่บ้านและสถานที่ต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการแสดงออกในพฤติกรรมนั้น ๆ ของนักเรียน

ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมิน (Rater Agreement Index: RAI) ที่ได้จะเป็นตัวบ่งชี้ถึงระดับความสอดคล้องของคะแนนที่ได้จากการประเมินของผู้ประเมินตั้งแต่ 2 คน หรือมากกว่า จะมีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 1 หากค่าที่คำนวณได้เข้าใกล้ 1 แสดงว่า ผู้ประเมินให้คะแนนได้สอดคล้องต้องกัน นั่นคือที่ผู้ได้รับการสังเกตปฏิบัติตนในคุณลักษณะหรือพฤติกรรมนั้น ๆ จนเกิดเป็นกิจนิสัย (Characterization) เป็นการแสดงออกโดยอัตโนมัติ หมายความว่า เมื่อใดก็ตามที่อยู่ในสถานการณ์ที่ต้องตอบสนองต่อสิ่งเร้าก็จะตอบสนองในรูปแบบที่คงเส้นคงวาจนจัดได้ว่าเป็นลักษณะประจำตัวของบุคคลนั้นในที่สุด และหากค่าที่คำนวณได้เข้าใกล้ 0 แสดงว่าผู้ประเมินให้คะแนนไม่สอดคล้องต้องกัน ในกรณีที่สังเกตพฤติกรรมเดียวกัน ในบริบทเดียวกัน และเวลาเดียวกัน หรือหากเป็นการสังเกตของผู้ประเมินที่สังเกตพฤติกรรมเดียวกัน จากบริบทที่ต่างกัน และเวลาที่ต่างกัน แสดงว่าผู้ได้รับการสังเกตปฏิบัติตนในคุณลักษณะหรือพฤติกรรมนั้น ๆ ไม่เป็นกิจนิสัย มีการตอบสนองต่อสิ่งเร้าในรูปแบบที่ไม่คงเส้นคงวา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของผู้ประเมินจากการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) เป็นแนวทางในการพัฒนาประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และประยุกต์รูปแบบการวัดประเมินไปใช้กับการประเมินในคุณลักษณะอื่น ๆ ของนักเรียนที่ต้องการวัดต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของผู้ประเมินจากการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารตามหัวข้อต่อไปนี้

1. หลักการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. บริบทของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
4. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)
5. แนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์
6. แนวคิดเกี่ยวกับดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นกระบวนการเก็บรวบรวม ตรวจสอบตีความผลการเรียนรู้ และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดของหลักสูตร นำผลไปใช้ปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และใช้เป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินผลการเรียน สถานศึกษาต้องมีกระบวนการจัดการที่เป็นระบบ เพื่อให้การดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ผลการประเมินตรงตามสภาพความรู้ความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน ถูกต้องตามหลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รวมทั้งสามารถรองรับการประเมินภายในและประเมินภายนอก ตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาได้ ดังนั้นสถานศึกษาจึงควรกำหนดหลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางการตัดสินใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษา ดังนี้

1. สถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม

2. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ต้องสอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตร และจัดให้มีการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตลอดจนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3. การประเมินผู้เรียนพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกต พฤติกรรมการเรียนรู้ การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ ควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน ต้องดำเนินการด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้สามารถวัดและประเมินผลผู้เรียน ได้อย่างรอบด้าน ทั้งด้านความรู้ ความคิด กระบวนการ พฤติกรรม และเจตคติ เหมาะสมกับ สิ่งที่ต้องการวัด ธรรมชาติวิชา และระดับชั้นของผู้เรียน โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานความเที่ยงตรง ยุติธรรม และเชื่อถือได้

5. การประเมินผลการเรียนรู้มีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงพัฒนาผู้เรียน พัฒนาการจัดการเรียนรู้ และตัดสินผลการเรียน

6. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตรวจสอบผลการประเมินผลการเรียนรู้

7. ให้มีการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างสถานศึกษา และรูปแบบการศึกษาต่าง ๆ

8. ให้สถานศึกษาจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา เพื่อเป็นหลักฐานการประเมินผล การเรียนรู้ รายงานผลการเรียน แสดงวุฒิการศึกษา และรับรองผลการเรียนของผู้เรียน

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการคือ

การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ ของผู้เรียน ให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัด เพื่อให้ บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดง พัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิด การพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การประเมินระดับชั้นเรียน เป็นการวัดและประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการ จัดการเรียนรู้ ผู้สอนดำเนินการเป็นปกติและสม่ำเสมอ ในการจัดการเรียนการสอน ใช้เทคนิค การประเมินอย่างหลากหลาย เช่น การซักถาม การสังเกต การตรวจการบ้าน การประเมินโครงการ การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน แฟ้มสะสมงาน การใช้แบบทดสอบ ฯลฯ โดยผู้สอนเป็นผู้ประเมินเอง

หรือเปิดโอกาส ให้ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน ผู้ปกครองร่วมประเมิน ในกรณีที่ ไม่ผ่านตัวชี้วัดให้มีการสอนซ่อมเสริม

การประเมินระดับชั้นเรียนเป็นการตรวจสอบว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการความก้าวหน้า ในการเรียนรู้ อันเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่ และมากน้อยเพียงใด มีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงและส่งเสริมในด้านใด นอกจากนี้ยังเป็นข้อมูลให้ผู้สอนใช้ปรับปรุง การเรียนการสอนของตนด้วย ทั้งนี้โดยสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

2. การประเมินระดับสถานศึกษา เป็นการประเมินที่สถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการ เพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายปี/รายภาค ผลการประเมินการอ่าน คณิตวิเคราะห์และ เขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน นอกจากนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่าส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายหรือไม่ ผู้เรียนมี จุดที่ต้องพัฒนาในด้านใด รวมทั้งสามารถนำผลการเรียนของผู้เรียนในสถานศึกษาเปรียบเทียบกับ เกณฑ์ระดับชาติ ผลการประเมินระดับสถานศึกษาจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการปรับปรุง นโยบาย หลักสูตร โครงการ หรือวิธีการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนเพื่อการจัดทำแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา และการรายงานผล การจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและชุมชน

3. การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนตาม มาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ตามภาระความรับผิดชอบ สามารถดำเนินการโดย ประเมินคุณภาพผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้วยข้อสอบมาตรฐานที่จัดทำ และดำเนินการโดยเขตพื้นที่ การศึกษา หรือด้วยความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัด ในการดำเนินการจัดสอบ นอกจากนี้ยังได้ จากการตรวจสอบทบทวนข้อมูลจากการประเมินระดับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

4. การประเมินระดับชาติ เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับ การประเมิน ผลจากการประเมินใช้เป็นข้อมูลในการเทียบเคียงคุณภาพการศึกษาในระดับต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูลสนับสนุน การ ตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ

ข้อมูลการประเมินในระดับต่าง ๆ ข้างต้น เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการตรวจสอบ ทบทวนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งถือเป็นภาระความรับผิดชอบของสถานศึกษาที่จะต้องจัดระบบ ดูแลช่วยเหลือ ปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมสนับสนุนเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพบนพื้นฐาน ความแตกต่างระหว่างบุคคลที่จำแนกตามสภาพปัญหาและความต้องการ ได้แก่ กลุ่มผู้เรียนทั่วไป กลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ กลุ่มผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหา

ด้านวินัยและพฤติกรรม กลุ่มผู้เรียนที่ปฏิเสธโรงเรียน กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม กลุ่มพิการทางร่างกายและสติปัญญา เป็นต้น ข้อมูลจากการประเมินจึงเป็นหัวใจของสถานศึกษา ในการดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียนได้ทันทั่วถึง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนา และประสบความสำเร็จในการเรียน

สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษา จะต้องจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัด และประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาให้สอดคล้องและเป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติ ที่เป็นข้อกำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ถือปฏิบัติร่วมกัน

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียน

1. การตัดสิน การให้ระดับผลการเรียนและการรายงานผลการเรียน

1.1 การตัดสินผลการเรียน

ในการตัดสินผลการเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนั้น ผู้สอนต้องคำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียน แต่ละคนเป็นหลัก และต้องเก็บข้อมูลของผู้เรียนทุกด้านอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง รวมทั้งสอน ช่อมเสริมผู้เรียนให้พัฒนาจนเต็มตามศักยภาพ

ระดับประถมศึกษา

- (1) ผู้เรียนต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด
- (2) ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินทุกตัวชี้วัด และผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษา

กำหนด

- (3) ผู้เรียนต้องได้รับการตัดสินผลการเรียนทุกรายวิชา
- (4) ผู้เรียนต้องได้รับการประเมิน และมีผลการประเมินผ่านตามเกณฑ์

ที่สถานศึกษากำหนด ในการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน

ระดับมัธยมศึกษา

- (1) ตัดสินผลการเรียนเป็นรายวิชา ผู้เรียนต้องมีเวลาเรียนตลอดภาคเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดในรายวิชานั้น ๆ

- (2) ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินทุกตัวชี้วัด และผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษา

กำหนด

- (3) ผู้เรียนต้องได้รับการตัดสินผลการเรียนทุกรายวิชา
- (4) ผู้เรียนต้องได้รับการประเมิน และมีผลการประเมินผ่านตามเกณฑ์ที่

สถานศึกษากำหนด ในการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน

การพิจารณาเลื่อนชั้นทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ถ้าผู้เรียนมีข้อบกพร่องเพียงเล็กน้อย และสถานศึกษาพิจารณาเห็นว่าสามารถพัฒนาและสอนซ่อมเสริมได้ ให้อยู่ในดุลพินิจของสถานศึกษาที่จะผ่อนผันให้เลื่อนชั้นได้ แต่หากผู้เรียนไม่ผ่านรายวิชาจำนวนมาก และมีแนวโน้มว่าจะเป็นปัญหาต่อการเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น สถานศึกษาอาจตั้งคณะกรรมการพิจารณาให้เรียนซ้ำชั้นได้ ทั้งนี้ให้คำนึงถึงวุฒิภาวะและความรู้ความสามารถของผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.2 การให้ระดับผลการเรียน

ระดับประถมศึกษา

ในการตัดสินเพื่อให้ระดับผลการเรียนรายวิชา สถานศึกษาสามารถให้ระดับผลการเรียนหรือระดับคุณภาพการปฏิบัติของผู้เรียนเป็นระบบตัวเลข ระบบตัวอักษร ระบบร้อยละ และระบบที่ใช้คำสำคัญสะท้อนมาตรฐาน

การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น ให้ระดับผลการประเมินเป็น ดีเยี่ยม ดี และผ่าน

การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จะต้องพิจารณาทั้งเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม การปฏิบัติกิจกรรมและผลงานของผู้เรียน ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด และให้ผลการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นผ่าน และไม่ผ่าน

ระดับมัธยมศึกษา

ในการตัดสินเพื่อให้ระดับผลการเรียนรายวิชา ให้ใช้ตัวเลขแสดงระดับผลการเรียนเป็น 8 ระดับ

การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น ให้ระดับผลการประเมินเป็น ดีเยี่ยม ดี และผ่าน

การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จะต้องพิจารณาทั้งเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม การปฏิบัติกิจกรรมและผลงานของผู้เรียน ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด และให้ผลการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นผ่าน และไม่ผ่าน

1.3 การรายงานผลการเรียน

การรายงานผลการเรียนเป็นการสื่อสารให้ผู้ปกครองและผู้เรียนทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษาต้องสรุปผลการประเมิน และจัดทำเอกสารรายงานให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะ ๆ หรืออย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง การรายงานผลการเรียนสามารถรายงานเป็นระดับคุณภาพการปฏิบัติของผู้เรียนที่สะท้อนมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้

2. เกณฑ์การจบการศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดเกณฑ์กลางสำหรับการจบการศึกษา เป็น 3 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.1 เกณฑ์การจบระดับประถมศึกษา

(1) ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐาน และรายวิชา/กิจกรรมเพิ่มเติมตามโครงสร้างเวลาเรียน ที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

(2) ผู้เรียนต้องมีผลการประเมินรายวิชาพื้นฐาน ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

(3) ผู้เรียนมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

(4) ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

(5) ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

2.2 เกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

(1) ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติมไม่เกิน 81 หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน 63 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด

(2) ผู้เรียนต้องได้หน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 77 หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน 63 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า 14 หน่วยกิต

(3) ผู้เรียนมีผลการประเมิน การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

(4) ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

(5) ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

2.3 เกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

(1) ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติม ไม่น้อยกว่า 81 หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน 39 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด

(2) ผู้เรียนต้องได้หน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 77 หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน 39 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติม ไม่น้อยกว่า 38 หน่วยกิต

(3) ผู้เรียนมีผลการประเมิน การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

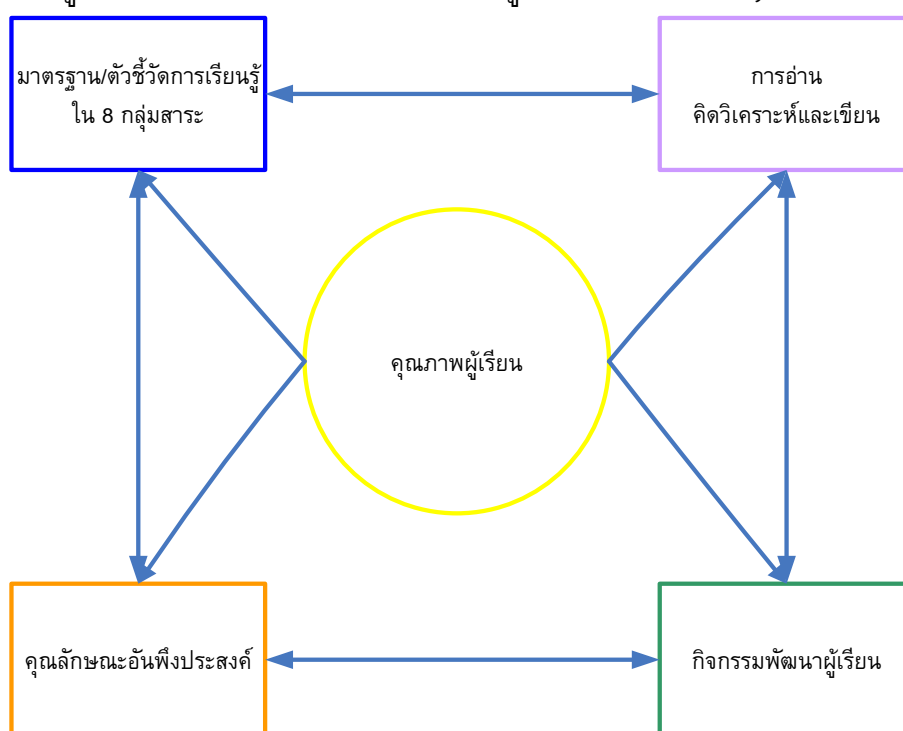
(4) ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับผ่านเกณฑ์ การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

(5) ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

สำหรับการจบการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เช่น การศึกษาเฉพาะทาง การศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ การศึกษาทางเลือก การศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส การศึกษาตามอัธยาศัย ให้คณะกรรมการของสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักเกณฑ์ในแนวปฏิบัติการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

องค์ประกอบของการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดจุดหมาย สมรรถนะ สำคัญของผู้เรียน และมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางการพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีระดับโลก กำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัดที่กำหนดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม สาระ มีความสามารถด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และเข้าร่วม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีองค์ประกอบต่าง ๆ ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1

คุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ และการประเมินผู้เรียน

บริบทของโรงเรียนบริบทของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ฝ่ายประถม)

สภาพทั่วไปของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

ชื่อโรงเรียน: โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

Srinakharinwirot University: Prasarnmit Demonstration School
(Elementary)

สังกัด: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ที่ตั้ง: 174 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10110

โทรศัพท์ 02-6621442-43 , 02-6623180-87

โทรสาร 02-2594517, 02-6623188

ประวัติโรงเรียน

ปี พ.ศ.2491 กรมสามัญศึกษา (เดิม) ซื้อที่ดินเนื้อที่ประมาณ 9 ไร่ เหมาะที่จะจัดตั้งเป็นโรงเรียน ประถมศึกษาหม่อมหลวงปิ่น มาลากุล ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้เขียนแผนผังวางรูปโรงเรียนขึ้นและได้ให้ นายพิน สินธุเสก เป็นสถาปนิกออกแบบก่อสร้าง ลงมือก่อสร้างเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2493 กรมสามัญศึกษา (เดิม) และกรมสามัญศึกษา (ใหม่) จึงได้ให้งบประมาณก่อสร้างเป็นงวด ๆ ตั้งแต่ พ.ศ. 2493 ถึง 2498 เมื่อโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงถนนประสานมิตร ได้รับสถาปนาเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษาจัดสอนวิชาการศึกษาแขนงต่าง ๆ รวมทั้งแขนงประถมศึกษาด้วย กระทรวงศึกษาธิการจึงได้โอนอาคารที่ก่อสร้างค้างอยู่ให้วิทยาลัยวิชาการศึกษาและให้เงิน ก.ศ.ส. จำนวนหนึ่งเพื่อจัดการก่อสร้างให้เสร็จและจัดซื้ออุปกรณ์ ที่จำเป็น ปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้แต่งตั้งคณะกรรมการมาดำเนินงานจัดตั้งโรงเรียนประถมสาธิต เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2498 โดยมี หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล เป็นประธานกรรมการดำเนินการ คณะกรรมการได้ประชุมวางหลักการในการดำเนินงานโรงเรียนสาธิตเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2498 หลังจากนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงได้ประกาศตั้งโรงเรียนนี้ขึ้น เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2499 เรียกว่า "โรงเรียนประถมสาธิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา" และได้ประกอบพิธีเปิดโรงเรียนในวันที่ 24 มิถุนายน 2499 โดยมี พลเอกมังกร พรหมโยธี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธานรับนักเรียนตั้งแต่ชั้นเด็กเล็ก (อายุ 5 – 6 ขวบ) ถึงชั้นประถมปีที่ 4 เมื่อเปิดเรียนมีนักเรียนจำนวน 150 คน เป็น นักเรียนชาย 89 คน นักเรียนหญิง 61 คน มีอาจารย์ชาย 3 คน อาจารย์หญิง 9 คน มีรองศาสตราจารย์ไพเราะ ตันติกุล เป็นอาจารย์ใหญ่โดยม วัตถุประสงค์ในการก่อตั้งโรงเรียนดังนี้

1. เป็นส่วนหนึ่งของโครงการฝึกหัดครูของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ซึ่งนิสิตจะได้ใช้เป็นทั้งสถานที่การสอนและการจัดโรงเรียน มีส่วนร่วมการปฏิบัติงานและฝึกสอน
2. เป็นสถานที่ศึกษาค้นคว้า และวิจัยเกี่ยวกับความเจริญเติบโตของเด็กและทดสอบหลักวิชาการประถมศึกษาของวิทยาลัยวิชาการศึกษา

3. เป็นโรงเรียนประถมศึกษาที่จะต้องจัดให้อยู่ในระดับที่ดี เพื่อนักการศึกษาจะได้ดูเป็นแบบอย่าง นำไปประกอบพิจารณาปรับปรุงคุณภาพโรงเรียนประถมศึกษาอื่นๆ ตามความเหมาะสม

เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2517 วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้เปลี่ยนสภาพเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตาม พ.ร.บ. มหาวิทยาลัย สถานภาพของโรงเรียนประถมสาธิต จึงได้เปลี่ยนเป็นโรงเรียนประถมสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีชื่อว่า ป.มศว. และสังกัดในภาควิชาหลักสูตร และการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ในวันที่ 16 กรกฎาคม 2534 มหาวิทยาลัยได้ประกาศรวมการบริหารโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กับโรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เข้าเป็น โรงเรียนเดียวกันใช้ชื่อว่า “โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร” กำหนดให้มีตำแหน่ง “ผู้อำนวยการ” เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาของโรงเรียน และแต่งตั้ง รศ.ประกิจ รัตนสุวรรณ เป็นผู้อำนวยการ โรงเรียนท่านแรก ในวันที่ 30 พฤษภาคม 2538 มหาวิทยาลัยได้มีมติให้จัดและบริหารโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร แยกเป็น 2 โรงเรียน โดยกำหนดให้มีผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตฝ่ายมัธยม และผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตฝ่ายประถม มีวาระดำรงตำแหน่ง 4 ปี และให้ใช้ชื่อว่า “โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)” เขียนชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY: PRASARNMIT DEMONSTRATION SCHOOL (ELEMENTARY)” ปัจจุบันมีอาจารย์นันทรัตน์ ธรรมวัฒน์ไพศาล ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

ปรัชญา

การศึกษา คือ ความเจริญงอกงาม

การศึกษาก่อให้เกิดความเจริญงอกงามทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา อันเป็นรากฐานแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ที่ทำให้ตนและสังคมสันติสุข

ปณิธาน

คุณธรรมนำปัญญา ก้าวหน้ากล้าคิด

ร่วมจิตพัฒนา รักษาวัฒนธรรม

วิสัยทัศน์

เป็นสถานศึกษาที่สร้างและพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นบุคคลที่มีคุณค่าต่อสังคม เป็นผู้มีคุณธรรม มีความรู้ ความสามารถเป็นที่ยอมรับของสังคม เป็นต้นแบบโรงเรียนพัฒนาการคิด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างสันติสุข

พันธกิจ

เป็นแหล่งสังเกตการสอน ฝึกสอน ฝึกงานด้านต่าง ๆ ของนิสิต ตลอดจนให้คำปรึกษาแก่นิสิต เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้า วิจัย ทดลอง เพื่อพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา

สร้างจิตสำนึกของผู้เรียนในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีไทย ตลอดจนรู้จักใช้ภูมิปัญญาไทยในการแก้ปัญหา ให้บริการชุมชนด้านองค์ความรู้และศิลปวัฒนธรรม ประเพณีไทย เป็นต้นแบบที่ดีในด้านการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา และระดับประถมศึกษา

เป้าหมาย

1. เป็นแหล่งสังเกตการสอน ฝึกสอน ฝึกงาน ด้านต่าง ๆ ของนิสิตตลอดจนให้คำปรึกษาแก่นิสิต
2. เป็นแหล่งศึกษา ค้นคว้า วิจัย ทดลอง เพื่อพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา
3. สร้างจิตสำนึกของผู้เรียนในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีไทย ตลอดจนรู้จักใช้ภูมิปัญญาไทยในการแก้ปัญหา
4. ให้บริการชุมชนด้านองค์ความรู้และศิลปวัฒนธรรม ประเพณีไทย
5. เป็นต้นแบบที่ดีในด้านการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา และระดับประถมศึกษา

เป้าประสงค์หลัก

1. เป็นหน่วยงานร่วมผลิตบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ โดยเป็นห้องปฏิบัติการ และฝึกงานประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต นักศึกษา
2. เป็นแหล่งศึกษา ค้นคว้า วิจัย ทดลอง และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพ ประสิทธิภาพในการผลิตบัณฑิตสาขาศึกษาศาสตร์
3. เป็นแหล่งให้บริการเผยแพร่องค์ความรู้และศิลปวัฒนธรรม ประเพณีไทยแก่ชุมชน
4. เป็นหน่วยงานต้นแบบในการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนานักเรียนระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคม

ภารกิจ

การดำเนินงานในฐานะให้การศึกษาแก่ผู้เรียน คณาจารย์ของโรงเรียนมีหลักการและยึดมั่นที่จะพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม พร้อมทั้งจะใช้ความรู้ความสามารถ สติปัญญา และคุณธรรม เพื่อแก้ไขปัญหาที่เผชิญอยู่ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและ

ประเพณีไทยที่ดีงาม และรู้จักใช้ภูมิปัญญาไทยในการดำรงชีวิต เพื่อความสุขและประโยชน์ของตนเองและส่วนรวม

ภารกิจหลัก

1. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ เป็นห้องปฏิบัติการ และสถานที่ฝึกงานและประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตคณะต่าง ๆ
2. เพื่อเป็นสถานที่ให้นิสิตได้ศึกษา ค้นคว้า วิจัย ทดลอง และพัฒนาศักยภาพทางการศึกษา
3. เพื่อพัฒนาหน่วยงานให้เป็นต้นแบบในการบริหารจัดการด้านจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. สร้างจิตสำนึกของผู้เรียนในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีไทย ตลอดจนรู้จักใช้ภูมิปัญญาไทยในการแก้ปัญหา
5. พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นคนดีมีคุณธรรม รักการเรียนรู้ สามารถใช้ความรู้ ความสามารถและสติปัญญาในการแก้ปัญหาได้

ภารกิจรอง

1. ส่งเสริมผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานภายนอก
2. เพื่อบริการชุมชนด้านองค์ความรู้ และศิลปวัฒนธรรมไทย
3. เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สีประจำโรงเรียน: เทา – แดง

สีเทา หมายถึง สมอง

สีแดง หมายถึง ความกล้าหาญ

สีเทา - แดง หมายถึง ความกล้าที่จะคิด

เครื่องหมายประจำโรงเรียน

โรงเรียนใช้เครื่องหมายและสีตามมหาวิทยาลัย

ต้นไม้ประจำโรงเรียน

ต้นกัลปพฤกษ์ เป็นไม้มียืนต้นผลัดใบ ดอกมีสีชมพู เนื้อในของลำต้นจัดเป็นไม้มงคล

แผนยุทธศาสตร์โรงเรียน

แผนยุทธศาสตร์โรงเรียน ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ 3 ด้าน ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การสืบสานและสร้างสรรค์วัฒนธรรม
2. ยุทธศาสตร์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโรงเรียนสาธิตไปสู่การเป็นโรงเรียนพัฒนาการคิด

ยุทธศาสตร์การสืบสานและสร้างสรรค์วัฒนธรรม

เป้าประสงค์

เพื่อสร้างแหล่งส่งเสริมการเรียนรู้ภูมิปัญญาไทยด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา และชุมชน เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการส่งเสริมการอ่าน กระบวนการวิจัย กระบวนการคิดของผู้เรียน โดยจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติจริง เสริมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทย ศิลปะสร้างสรรค์และประเพณีไทย ตลอดจนภาษาและวรรณคดีไทย

พันธกิจ

1. จัดการศึกษาเพื่อเป็นต้นแบบในการบริหารจัดการ ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักเรียนกับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคม
2. เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้า วิจัย ทดลอง และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ตลอดจนเป็นห้องปฏิบัติการ และฝึกงานประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต นักศึกษา
3. ให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนและสังคม
4. เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ เป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน และยกระดับคุณภาพชีวิต

แผนการดำเนินงาน

1. ระยะที่ 1 จัดตั้งศูนย์ศึกษาภูมิปัญญาไทยในรามเกียรติ์
2. ระยะที่ 2 จัดตั้งห้องนิทรรศการศูนย์ศึกษาภูมิปัญญาไทย

3. ระยะที่ 3 การดำเนินการ

3.1 จัดตั้งโครงการเยาวชนคนรักไซน

3.2 จัดตั้งโครงการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษกลุ่ม
สาระการเรียนรู้науศิลป์

3.3 ให้บริการแหล่งศึกษาค้นคว้า วิจัย ทดลอง พัฒนานวัตกรรม
ห้องปฏิบัติการ ฝึกงานนักเรียน นิสิต นักศึกษา ครูและผู้สนใจในเรื่องของรามเกียรติ์กับ วิถีไทย
ภูมิปัญญาไทย

3.4 ให้บริการทางด้านวิชาการ อุปกรณ์ เครื่องแต่งกาย เพื่อประโยชน์
ทางการศึกษาและสร้างสัมพันธ์อันดีแก่ชุมชนและสังคม

ยุทธศาสตร์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

เป้าประสงค์

เพื่อสร้างปัจจัยที่สำคัญในการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน ให้บริการ
ทางการศึกษา พัฒนาเครือข่ายเชื่อมโยงแหล่งทรัพยากรต่าง ๆ พัฒนาระบบการจัดการที่เกี่ยวข้อง
กับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ให้นักเรียนและคณาจารย์สามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการ
สร้างองค์ความรู้ และพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี ตลอดจนจัดตั้งศูนย์ภาษานานาชาติ
ด้วยระบบคอมพิวเตอร์

พันธกิจ

1. เป็นต้นแบบในการบริหารจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศ
2. เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้า วิจัย ทดลอง และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา
3. เป็นห้องปฏิบัติการและฝึกงานของนิสิต นักศึกษา ตลอดจนให้บริการ
แก่ชุมชนและสังคม
4. เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต
เป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน

แผนการดำเนินงาน

ระยะที่ 1 พัฒนาคณาจารย์และนักเรียนในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
เพื่อสร้างองค์ความรู้ และพัฒนาการเรียนการสอน

ระยะที่ 2 พัฒนาโรงเรียนเป็นต้นแบบในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้
เทคโนโลยีสารสนเทศ

ระยะที่ 3 พัฒนาโรงเรียนเป็นแหล่งศึกษา ค้นคว้า วิจัย ด้านนวัตกรรม
ทางการศึกษา ให้บริการแก่นิสิต นักศึกษา และชุมชน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาโรงเรียนสาธิตไปสู่การเป็นโรงเรียนพัฒนาการคิด

เป้าประสงค์

ดำเนินการตามนโยบายของคณะศึกษาศาสตร์ โดยรองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ เป็นผู้ริเริ่ม ในปี 2540 ดังนี้

“ต้องการให้ผู้เรียนรู้วิธีการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต อันจะส่งผลต่อเนื่องไปถึงสังคมแห่งการเรียนรู้ต่อไป” โดยมุ่งพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะ 4 ประการ คือ

1. ทักษะกระบวนการเรียนรู้ (Learn How to Learn) ฝึกให้มีวิธีการเรียนรู้
 - แสวงหาความรู้ได้ตลอดชีวิต จากสื่อ สิ่งแวดล้อม
 - รักการเรียนรู้
 - ใช้เทคโนโลยีการเรียนรู้
2. ทักษะการคิด (Thinking School) ทักษะการคิดสร้างสรรค์มีทักษะการคิดขั้นสูง (วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า) คิดตามหลักศาสนาธรรม
3. ทักษะการสื่อสาร (Communication) ใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสาร
 - แสดงความคิดเห็น ความรู้สึก ความต้องการ
 - สร้างความเข้าใจอันดี
 - แสดงความรู้ ทั้งภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ และภาษาเทคโนโลยี
4. ทักษะทางอารมณ์ (EQ): การควบคุมอารมณ์ตนเองจัดการกับความขัดแย้งทางอารมณ์ มีทักษะในการแก้ปัญหาเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น และแก้ไขความขัดแย้งได้

พันธกิจ

1. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับการพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะ 4 ประการ
2. ให้ความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบของโรงเรียนพัฒนาการคิด แก่อาจารย์ของโรงเรียน
3. พัฒนาเทคโนโลยีและสื่อเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนให้เป็นโรงเรียนพัฒนาการคิด
4. ทำงานวิจัยและค้นคว้านวัตกรรมด้านวิธีสอน สื่อการสอนที่สอดคล้องกับโรงเรียนพัฒนาการคิด

แผนการดำเนินงาน

นโยบายการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนพัฒนาการคิด ได้เริ่มตั้งแต่ปลายปีการศึกษา 2540 ซึ่งได้เน้นการดำเนินงาน 2 ด้าน คือ

1. การปรับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

1.1 การปรับหลักสูตรให้เหมาะกับสภาพโรงเรียนและการเป็นโรงเรียนพัฒนาการคิด รวมทั้งระบบการวัดและประเมินผลที่เน้นการประเมินตามสภาพจริง

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้นักเรียนได้สร้างองค์ความรู้และเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สร้างคุณสมบัติของผู้เรียนตามจุดหมายของโรงเรียนพัฒนาการคิด

2. การจัดทรัพยากรการเรียนที่ส่งเสริมความเป็นโรงเรียนพัฒนาการคิด โดยจัดตั้งศูนย์พัฒนาศักยภาพของนักเรียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยเน้นส่งเสริมศักยภาพด้านภาษา ศิลปะ คำนวณและคอมพิวเตอร์

แผนการดำเนินงานในปี 2546 – 2553 มีดังนี้

ระยะที่ 1

1. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และจัดทำหน่วยการเรียนรู้ให้ครบทุกระดับชั้น

2. ให้ความรู้เรื่ององค์ประกอบของโรงเรียนพัฒนาการคิดแก่ครูและบุคลากร เพื่อดำเนินงานของแต่ละฝ่ายให้สอดคล้องกัน

ระยะที่ 2

1. จัดทำห้องศูนย์ภาษาและห้องสหวิทยาการ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้จากสื่อเทคโนโลยี ได้แสวงหาความรู้ค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกันและกัน

2. การพัฒนาอาจารย์และบุคลากรของโรงเรียนให้สามารถใช้ IT เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน และการแสวงหาความรู้ โดยจัดการอบรมการใช้คอมพิวเตอร์ การใช้ข้อมูลสารสนเทศ การผลิตสื่อการใช้นวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน รวมทั้งสนับสนุนให้อาจารย์ มีคอมพิวเตอร์เป็นของตนเอง

ระยะที่ 3

1. จัดตั้งศูนย์สื่อวัตกรรมการเรียนการสอน เพื่อผลิตและจัดหาสื่อ Software ในการเรียนการสอนที่หลากหลาย

2. ทำการวิจัยและค้นคว้านวัตกรรมด้านวิธีสอน สื่อการสอนที่สอดคล้องกับโรงเรียนพัฒนาการคิด

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

การนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการดังกล่าว ไปพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลนั้น สถานศึกษาต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างชัดเจน โดยพิจารณาจาก นิยาม ตัวชี้วัดพฤติกรรมบ่งชี้และของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ข้อที่ 1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

นิยาม

รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ ชำรงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย ศรัทธา ยึดมั่นในศาสนา และเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

ผู้ที่รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ คือ ผู้ที่มีลักษณะซึ่งแสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ มีความสามัคคีปรองดอง ภูมิใจ เชิดชูความเป็นชาติไทย ปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

ตัวชี้วัด

1.1 เป็นพลเมืองดีของชาติ

พฤติกรรมบ่งชี้

1.1.1 ยืนตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ และอธิบายความหมายของเพลงชาติได้ถูกต้อง

1.1.2 ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่พลเมืองดีของชาติ

1.1.3 มีความสามัคคี ปรองดอง

ตัวชี้วัด

1.2 ชำรงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย

พฤติกรรมบ่งชี้

1.2.1 เข้าร่วม ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ประองดอง
ที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม

1.2.2 หวงแหน ปกป้อง ยกย่องความเป็นชาติไทย

ตัวชี้วัด

1.3 ศรัทธา ยึดมั่นและ ปฏิบัติตนตามหลัก ของศาสนา

พฤติกรรมบ่งชี้

1.3.1 เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ

1.3.2 ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ

1.3.3 เป็นแบบอย่างที่ดีของศาสนิกชน

ตัวชี้วัด

1.4 เคารพเทิดทูน สถาบันพระมหากษัตริย์

พฤติกรรมบ่งชี้

1.4.1 เข้าร่วมและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบัน
พระมหากษัตริย์

1.4.2 แสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์

1.4.3 แสดงออกซึ่งความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

ข้อที่ 2 ชื่อสัตย์สุจริต

นิยาม

ชื่อสัตย์สุจริต หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง
ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่นทั้งทางกาย วาจา ใจ

ผู้ที่มีความชื่อสัตย์สุจริต คือ ผู้ที่ประพฤติตรงตามความเป็นจริงทั้งทางกาย วาจา ใจ
และยึดหลักความจริง ความถูกต้องในการดำเนินชีวิต มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด

ตัวชี้วัด

2.1 ประพฤติตรงตาม ความเป็นจริงต่อ ตนเองทั้งทางกาย วาจา ใจ

พฤติกรรมบ่งชี้

2.1.1 ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง

2.1.2 ปฏิบัติตนโดยคำนึงถึงความถูกต้องละเอียดและเกรงกลัว

ต่อการกระทำผิด

2.1.3 ปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา

ตัวชี้วัด

2.2 ประพฤติตรงตาม ความเป็นจริงต่อ ผู้อื่นทั้งทางกาย วาจา ใจ

พฤติกรรมบ่งชี้

- 2.2.1 ไม่ถือเอาสิ่งของหรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง
- 2.2.2 ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง
- 2.2.3 ไม่หาประโยชน์ในทางที่ไม่ถูกต้อง

ข้อที่ 3 มีวินัย

นิยาม

มีวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

ผู้ที่มีวินัย คือ ผู้ที่ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคมเป็นปกติวิสัย ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

ตัวชี้วัด

- 3.1 ปฏิบัติตาม ข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

พฤติกรรมบ่งชี้

- 3.1.1 ปฏิบัติตน ตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียนและสังคม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

- 3.1.2 ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบในการทำงาน

ข้อที่ 4 ใฝ่เรียนรู้

นิยาม

ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

ผู้ใฝ่เรียนรู้ คือ ผู้ที่มีลักษณะซึ่งแสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน อย่างสม่ำเสมอ ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอด เผยแพร่ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ตัวชี้วัด

- 4.1 ตั้งใจ เพียรพยายาม ในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

พฤติกรรมบ่งชี้

- 4.1.1 ตั้งใจเรียน
- 4.1.2 เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้
- 4.1.3 สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ

ตัวชี้วัด

4.2 แสวงหาความรู้จาก แหล่งเรียนรู้ ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม สรุปเป็นองค์ความรู้ และสามารถนำไปใช้ใน

พฤติกรรมบ่งชี้

4.2.1 ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี ต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสมชีวิตประจำวัน ได้

4.2.2 บันทึกความรู้ วิเคราะห์ตรวจสอบ จากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้

4.2.3 แลกเปลี่ยนความรู้ ด้วยวิธีการต่าง ๆ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ข้อที่ 5 อยู่อย่างพอเพียง

นิยาม

อยู่อย่างพอเพียง หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ผู้ที่อยู่อย่างพอเพียง คือ ผู้ที่ดำเนินชีวิตอย่างประมาณตน มีเหตุผล รอบคอบ ระมัดระวัง อยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยความรับผิดชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ มีการวางแผนป้องกันความเสี่ยงและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

ตัวชี้วัด

5.1 ดำเนินชีวิตอย่าง พอประมาณ

พฤติกรรมบ่งชี้

5.1.1 ใช้ทรัพย์สินของตนเอง เช่น เงิน สิ่งของ เครื่องใช้ ฯลฯ อย่างประหยัด คำนึงและเก็บรักษาดูแลอย่างดี รวมทั้งการใช้เวลาอย่างเหมาะสม มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม

5.1.2 ใช้ทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คำนึงและเก็บรักษาดูแลอย่างดี

5.1.3 ปฏิบัติตนและตัดสินใจด้วยความรอบคอบ มีเหตุผล

5.1.4 ไม่เอาเปรียบผู้อื่นและไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน พร้อมให้อภัยเมื่อผู้อื่นกระทำผิดพลาด

ตัวชี้วัด

5.2 มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ใน สังคมได้อย่างมีความสุข

พฤติกรรมบ่งชี้

5.2.1 วางแผนการเรียนรู้ การทำงานและการใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐาน
ของความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร

5.2.2 รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม ยอมรับ
และปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ข้อที่ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน

นิยาม

มุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจและรับผิดชอบ
ในการทำหน้าที่การงาน ด้วยความเพียรพยายาม อดทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

ผู้ที่มุ่งมั่นในการทำงาน คือ ผู้ที่มีลักษณะซึ่งแสดงออกถึงความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่
ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเพียรพยายาม ห่มเทกกำลังกาย กำลังใจ ในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ให้
สำเร็จลุล่วง ตามเป้าหมายที่กำหนดด้วยความรับผิดชอบ และมีความภาคภูมิใจในผลงาน

ตัวชี้วัด

6.1 ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

พฤติกรรมบ่งชี้

6.1.1 เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

6.1.2 ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ

6.1.3 ปรับปรุงและพัฒนาการทำงานด้วยตนเอง

ตัวชี้วัด

6.2 ทำงานด้วย ความเพียร พยายาม และ อดทนเพื่อให้งานสำเร็จ
ตามเป้าหมาย

พฤติกรรมบ่งชี้

6.2.1 ห่มเทกทำงาน อดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน

6.2.2 พยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานให้สำเร็จ

6.2.3 ชื่นชมผลงานด้วยความภาคภูมิใจ

ข้อที่ 7 รักความเป็นไทย

นิยาม

รักความเป็นไทย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่า
ร่วมอนุรักษ์ สืบทอดภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรม ใช้ภาษาไทยใน
การสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ผู้ที่รักความเป็นไทย คือ ผู้ที่มีความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่า ชื่นชม มีส่วนร่วม
ในการอนุรักษ์ สืบทอด เผยแพร่ภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย
มีความกตัญญูกตเวที ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารอย่างถูกต้องเหมาะสม

ตัวชี้วัด

7.1 ภาคภูมิใจใน ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทย และมีความกตัญญู กตเวทิต์

พฤติกรรมพึงชี้

7.1.1 แต่งกายและมีมารยาทงดงามแบบไทย มีสัมมาคารวะ กตัญญู กตเวทิต์ต่อผู้มีพระคุณ

7.1.2 ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย

7.1.3 ชักชวน แนะนำให้ผู้อื่นปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีศิลปะ และวัฒนธรรมไทย

ตัวชี้วัด

7.2 เห็นคุณค่าและ ใช้ภาษาไทย ในการสื่อสารได้ อย่างถูกต้อง เหมาะสม พฤติกรรมพึงชี้

7.2.1 ใช้ภาษาไทยและเลขไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

7.2.2 ชักชวน แนะนำ ให้ผู้อื่นเห็นคุณค่าของการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง

7.3 อนุรักษ์ สืบทอดภูมิปัญญาไทย

7.3.1 นำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิต

7.3.2 ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทย

7.3.3 แนะนำ มีส่วนร่วมในการสืบทอดภูมิปัญญาไทย

ข้อที่ 8 มีจิตสาธารณะ

นิยาม

มีจิตสาธารณะ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือ สถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน และสังคม ด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้น โดยไม่หวังผลตอบแทน

ผู้ที่มีจิตสาธารณะ คือ ผู้ที่มีลักษณะเป็นผู้ให้และช่วยเหลือผู้อื่น แบ่งปันความสุข ส่วนตนเพื่อทำประโยชน์แก่ส่วนรวม เข้าใจ เห็นใจผู้ที่มีความเดือดร้อน อาสาช่วยเหลือสังคม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ด้วยร่างกาย สติปัญญา ลงมือปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหา หรือร่วมสร้างสรรค์ สิ่งที่ดีงามให้เกิดในชุมชน โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

ตัวชี้วัด

8.1 ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน

พฤติกรรมพึงชี้

8.1.1 ช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูทำงานด้วยความเต็มใจ

8.1.2 อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญา โดยไม่หวังผลตอบแทน

8.1.3 แบ่งปันสิ่งของ ทรัพย์สินและอื่น ๆ และช่วยแก้ปัญหา หรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น
ตัวชี้วัด

8.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม
พฤติกรรมบ่งชี้

8.2.1 ดูแล รักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ

8.2.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชนและสังคม

8.2.3 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามของส่วนรวม
ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยความกระตือรือร้น

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้อง
ตามบริบทและจุดเน้นของตนเอง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสาน
มิตร (ฝ่ายประถม) มีทั้งหมด 9 ข้อ 17 ตัวชี้วัด ดังนี้

ข้อ 1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

นิยาม

คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดี ปฏิบัติตามหลักของศาสนา และเคารพ
เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

ตัวชี้วัด

1.1 เป็นพลเมืองดีของชาติ

พฤติกรรมบ่งชี้

1.1.1 ปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองดีต่อชุมชน (ครอบครัวและ
โรงเรียน) ได้แก่

1. รักษากฎระเบียบของชุมชน
2. ไม่ล่วงละเมิดสิทธิของผู้อื่น
3. เสียสละเพื่อส่วนรวม
4. เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีของชุมชน
5. ร่วมพัฒนาชุมชน

ตัวชี้วัด

1.2 ศรัทธายึดมั่น และปฏิบัติตนตามหลักศาสนา

พฤติกรรมพึงชี้

1.2.1 ปฏิบัติตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ โดยรู้จักควบคุมตนเอง ดังนี้

1. ปฏิบัติตนตามหลักเบื้องต้นของศาสนาที่ตนนับถือ
2. ทำความดี
3. ละเว้นความชั่ว

ตัวชี้วัด

1.3 เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

พฤติกรรมพึงชี้

1.3.1 แสดงออกถึงความเคารพ เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ดังนี้

1. พุดหรือเล่าถึงพระจริยาวัตรหรือพระราชกรณียกิจ โดยแสดงออกถึงความเคารพ เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
2. ยืนตรงเคารพชาติ ร้องเพลงชาติ และเพลงสรรเสริญพระบารมี

ด้วยความจริงใจ ตั้งใจ

ข้อ 2 ความซื่อสัตย์

นิยาม

คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการประพฤติตรง พุดแต่ความจริง และจริงใจ

ตัวชี้วัด

2.1 มีความซื่อสัตย์ทางกาย วาจา ใจ

พฤติกรรมพึงชี้

2.1.1 มีความซื่อสัตย์ทางกาย วาจา ใจ ได้แก่

1. ไม่ลักขโมย
2. พุดแต่ความจริง
3. ตรงต่อเวลาและหน้าที่

ข้อ 3 มีวินัย

นิยาม

คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการควบคุมตนเองและปฏิบัติตนตามกฎหมาย กติกาของสังคม เพื่อประโยชน์สุข ของส่วนรวม

ตัวชี้วัด

3.1 ควบคุมตนเอง และปฏิบัติตนตามระเบียบกฎ กติกาของสังคม เพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวม

พฤติกรรมบ่งชี้

3.1.1 ความคุมตนเอง และปฏิบัติตนทางสังคม

ข้อ 4 ใฝ่รู้ใฝ่เรียน

นิยาม

คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ ทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียน

ตัวชี้วัด

4.1 แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ

พฤติกรรมบ่งชี้

4.1.1 แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น หนังสือ สื่อเทคโนโลยี

ผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ 5 อยู่อย่างพอเพียง

นิยาม

คุณลักษณะของบุคคลที่แสดงออกถึงการประพฤติตนเป็นผู้มีความพอดีในการบริโภค การใช้ทรัพยากร การอยู่ร่วมกัน และการพึ่งตนเอง

ตัวชี้วัด

5.1 ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง

พฤติกรรมบ่งชี้

5.1.1 ใช้เงินและสิ่งของ ของตนเอง อย่างมีเหตุผล

5.1.2 เก็บออมเงิน (มีการบันทึกการเก็บออมเงิน)

5.1.3 ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

5.1.4 พึ่งตนเองได้

ข้อ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน

นิยาม

คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ ภายในเวลาที่กำหนด ด้วยความพยายาม และความอดทน

ตัวชี้วัด

6.1. ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

พฤติกรรมบ่งชี้

6.1.1 ตั้งใจทำงานและรับผิดชอบในงานของตนเอง

ตัวชี้วัด

6.2 ทำงานด้วยความเพียรพยายาม และอดทน เพื่อให้งานสำเร็จ
ตามเป้าหมาย

พฤติกรรมพึงมี

6.2.1 มีความอดทนและเพียรพยายามทำงานจนสำเร็จ

ข้อ 7 รักความเป็นไทย

นิยาม

คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่า ชื่นชม ร่วมอนุรักษ์ สืบทอด
เผยแพร่ ภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณีศิลปะและวัฒนธรรมไทย มีความกตัญญูทวดที่
มีมารยาทงดงามแบบไทย ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ตัวชี้วัด

7.1. ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทย และมีความ
กตัญญูทวดที่

พฤติกรรมพึงมี

7.1.1 มีมารยาทงดงามแบบไทย มีสัมมาคารวะ ได้แก่

1. ไหว้ได้ถูกต้องตามแบบแผน
2. กล่าว "สวัสดี" อย่างสุภาพ
3. มีกิริยานอบน้อม
4. ให้ผู้ใหญ่เดินผ่านก่อน

7.1.2 กตัญญูทวดที่ต่อผู้มีพระคุณ ดังนี้

1. แสดงความเคารพ ผู้ใหญ่
2. แสดงออกซึ่งการตอบแทนอย่างเหมาะสม
3. เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว

ตัวชี้วัด

7.2 เห็นคุณค่า ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

พฤติกรรมพึงมี

7.2.1 ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ตัวชี้วัด

7.3 อนุรักษ์สืบทอดภูมิปัญญาไทย

พฤติกรรมพึงมี

7.3.1 ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทย

ข้อ 8 มีจิตสาธารณะ

นิยาม

คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการรู้จักเอาใจใส่มีความรับผิดชอบต่อสมบัติของส่วนรวม และการเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

ตัวชี้วัด

8.1 หลีกเลี่ยงการใช้หรือการกระทำที่จะก่อให้เกิดความชำรุดเสียหาย ต่อสมบัติของส่วนรวม

พฤติกรรมพึงชี้

8.1.1 ใช้และดูแลรักษาสมบัติของใช้ส่วนรวม ไม่ให้เสียหาย

ตัวชี้วัด

8.2 ร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

พฤติกรรมพึงชี้

8.2.1 ช่วยงานที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

8.2.2 แบ่งปันทรัพย์สินและสิ่งของให้แก่ผู้อื่น

ข้อ 9 กล้าแสดงออก

นิยาม

กล้าแสดงออก/ ผู้กล้าแสดงออก หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงความสามารถของตน อย่างเปิดเผย กล้าคิด กล้าทำ ในสิ่งที่ดีมีประโยชน์ มีเหตุผล รู้จักรักษามารยาท และมีความพร้อม ด้านบุคลิกภาพ อารมณ์ สังคม สติปัญญา

ตัวชี้วัด

9.1 กล้าคิด กล้าทำ ในสิ่งที่ดีมีประโยชน์

พฤติกรรมพึงชี้

9.1.1 แสดงความคิดเห็นและกล้าแสดงออกถึงความสามารถในการแก้ไขปัญหา หรือช่วยทำให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม

ตัวชี้วัด

9.2 ความเป็นตัวของตัวเอง มีเหตุผล และรู้จักรักษามารยาท

พฤติกรรมพึงชี้

9.2.1 แสดงความมั่นใจในตนเอง ต่อการกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง และมีเหตุผลในสังคม

ตัวชี้วัด

9.3 ความพร้อมด้านบุคลิกภาพ อารมณ์ สังคม สติปัญญา

พฤติกรรมพึงชี้

9.3.1 แสดงออกถึงการมีบุคลิกภาพ และควบคุมอารมณ์ของตนเอง โดยเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

9.3.2 แสดงความรู้ของตนเอง เพื่อช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ของสังคม

แนวทางการพัฒนา การวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

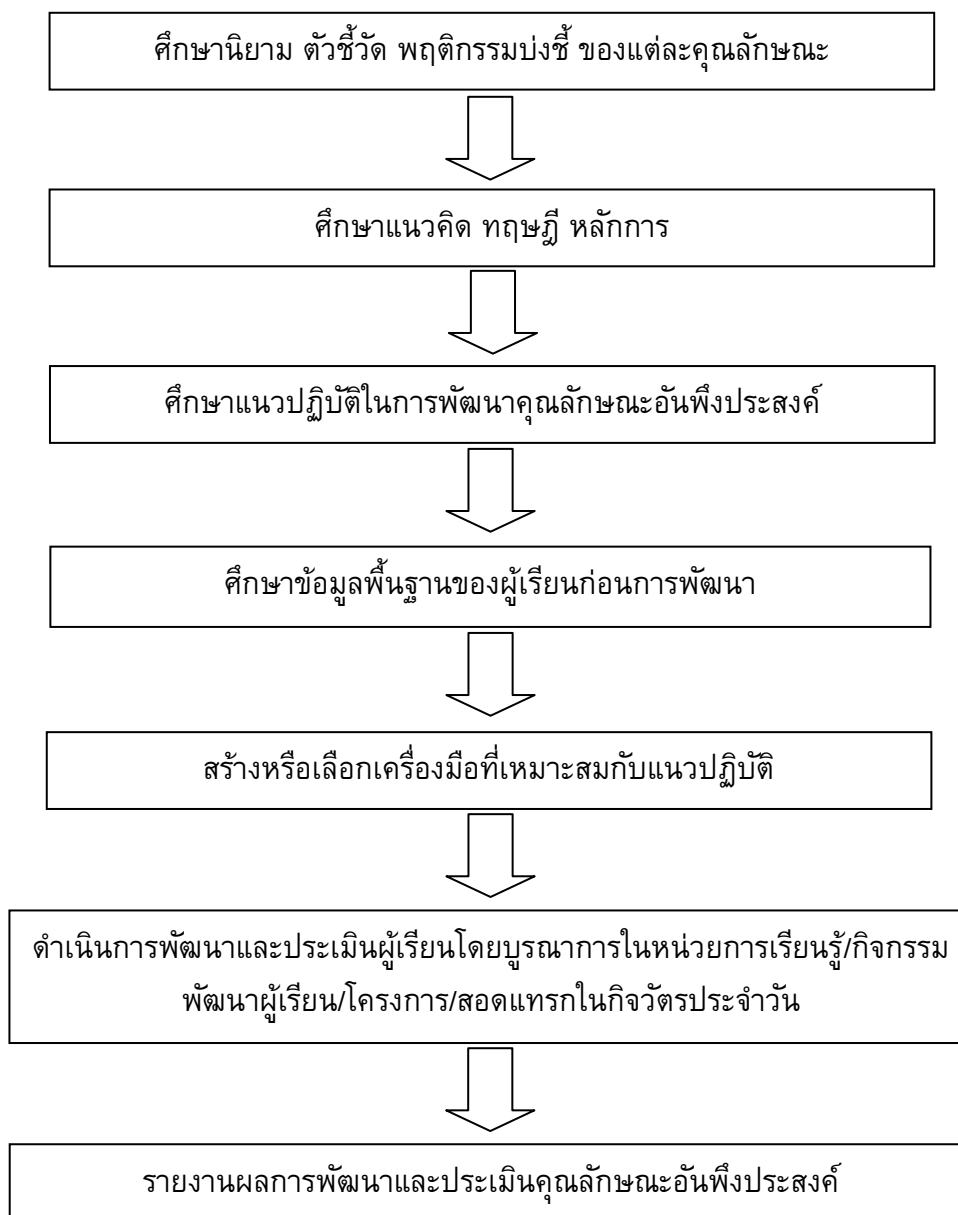
การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยวิธีการหลักที่สำคัญที่สุด คือการพัฒนาผ่านกระบวนการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีการพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา การพัฒนาด้านอารมณ์หรือจิตใจถือเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กล่าวไว้ในมาตรา 23, 24 และ 26 เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสรุปได้ว่า ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม การจัดการกระบวนการเรียนรู้ต้องบูรณาการความรู้ด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้เกี่ยวกับตนเอง ทักษะทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข โดยผสมผสานสาระความรู้เหล่านั้นให้ได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา และให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยสังเกตพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ พฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบ ควบคุมไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมในแต่ละระดับ และรูปแบบการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545: 13-15)

ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบายปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ มุ่งมั่นขยายโอกาสทางการศึกษาให้เยาวชนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างกว้างขวางและทั่วถึง โดยคำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ครอบคลุมทั้งด้านพฤติกรรม จิตใจ และปัญญา นอกเหนือจากการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา นอกจากนี้ยังได้ส่งเสริมและสร้างความตระหนักให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในคุณค่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี และวิถีประชาธิปไตย

ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 จึงกำหนดไว้ในจุดหมายของหลักสูตรเป็นข้อแรก คือ ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ และกำหนดให้สถานศึกษาได้สร้างหลักสูตรสถานศึกษาด้วยตนเอง ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นไปตามความต้องการจำเป็นของชุมชนท้องถิ่นของตนเอง โดยที่สถานศึกษาจะต้องร่วมกับชุมชนกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์มาเป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความจำเป็นของชุมชนและท้องถิ่น และกำหนดเป็นเกณฑ์การจบหลักสูตรข้อหนึ่งในทุกช่วงปี คือ ผู้เรียนต้องผ่านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด โดยแต่ละสถานศึกษาจะต้องร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน และบุคลากรทุกคน ในสถานศึกษาได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษานั้น

การดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้และการประเมินผู้เรียน เพื่อให้ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนดทุกระดับการศึกษา การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนควรดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 2 ขั้นตอนการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ขั้นที่ 1 ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน นิยาม ตัวชี้วัด พฤติกรรมบ่งชี้และเกณฑ์การให้คะแนน เพื่อพิจารณาว่าตัวชี้วัดนั้นครอบคลุม และสอดคล้องกับลักษณะ ธรรมชาติของวิชา งาน กิจกรรมที่รับผิดชอบหรือไม่ อย่างไร

ขั้นที่ 2 ศึกษาแนวคิดทฤษฎี หลักการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ขั้นที่ 3 ศึกษาแนวปฏิบัติในการพัฒนาผู้เรียน ว่าจะดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้วยวิธีใดดังต่อไปนี้ คือ

1. บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ
2. จัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
3. จัดโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
4. ปลุกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน

ของสถานศึกษา

ขั้นที่ 4 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนก่อนการพัฒนา

ขั้นที่ 5 สร้างหรือเลือกเครื่องมือที่เหมาะสม สอดคล้องกับแนวปฏิบัติที่เลือกดำเนินการตามขั้นที่ 3

ขั้นที่ 6 ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางที่กำหนดไว้ และประเมินเป็นระยะ ๆ ผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ให้ปรับปรุงพัฒนา แล้วประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ขั้นที่ 7 รายงานผลการพัฒนาต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา

การดำเนินการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาจะบรรลุผลได้นั้นจะต้องอาศัยการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ดำเนินการพัฒนาทั้งในและนอกห้องเรียน โดยมอบหมายภารกิจในการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในห้องเรียน ให้ผู้สอนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นผู้รับผิดชอบ โดยสอดแทรกการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในชั่วโมงการเรียนการสอน/กิจกรรมโครงการ หรือในโอกาสอื่น ๆ ซึ่งมีแนวทางการดำเนินการหลายรูปแบบ สถานศึกษาสามารถเลือกนำไปใช้ได้ตามความเหมาะสม ดังต่อไปนี้

รูปแบบที่ 1 มีนโยบายที่จะให้บุคลากรและครูทุกคนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนา นักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทุกข้อตามที่สถานศึกษากำหนด โดยจะมีคณะกรรมการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาเป็นองค์คณะบุคคลในสถานศึกษาที่คอยช่วยเหลือคณะครู ในกรณีที่พบว่านักเรียนบางคนมีปัญหาที่ซับซ้อนและ ไม่สามารถจะพัฒนา ด้วยกระบวนการธรรมดาได้ มีความจำเป็นต้องทำกรณีศึกษา คณะกรรมการชุดนี้จะทำงานร่วมกับครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษา หรือครูคนอื่นที่สนใจจะทำกรณีศึกษาร่วมกัน นอกจากนี้อาจนำสภานักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้วย โดยสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของสภานักเรียน ถึงวิธีการที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ด้วยกิจกรรมเสริม ซึ่งจะเน้นการพัฒนาและตรวจสอบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทุกประการตลอดเวลา ทั้งนี้สถานศึกษาอาจมี

เป้าหมายว่านักเรียนร้อยละ 90 ขึ้นไปจะต้องมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่ในระดับ “ดี” เป็นอย่างน้อย การประเมินรูปแบบนี้ดำเนินการดังนี้

1. คณะกรรมการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา ทำความเข้าใจกับคณะผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้/รายวิชา ครูที่ปรึกษา ครูผู้ดูแลกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน ร่วมกันพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนทุกคุณลักษณะ และร่วมกำหนดตัวชี้วัด หรือพฤติกรรมบ่งชี้ หรือพฤติกรรมที่แสดงออกของแต่ละคุณลักษณะตามที่คณะกรรมการพัฒนา และประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาเพิ่มเติม ให้เหมาะสมกับธรรมชาติของวัย และวุฒิภาวะของนักเรียน

2. กำหนดวิธีการประเมิน เกณฑ์และเครื่องมือ คำอธิบายคุณลักษณะ ที่สถานศึกษาเพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินที่หลักสูตรแกนกลางกำหนด

3. กำหนดระดับของพฤติกรรมที่บ่งชี้ว่า พฤติกรรมนักเรียนอยู่ในระดับ “เสี่ยง” กล่าวคือ การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนด้วยวิธีปกติอาจจะไม่สามารถทำให้ผู้เรียน บรรลุตามเกณฑ์ได้ มีความจำเป็นที่ครูที่ปรึกษา หรือผู้สอนร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาและประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาต้องใช้กระบวนการอื่นเข้ามาช่วยในการแก้ปัญหา โดยทำกรณีศึกษา

4. เมื่อสิ้นภาคเรียน/สิ้นปี ผู้สอนส่งผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนทุกคนที่รับผิดชอบให้คณะกรรมการของสถานศึกษา ซึ่งมีครูวัดผลเป็นเลขานุการ

5. ครูวัดผลดำเนินการประมวลผลตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

6. นำเสนอผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพิจารณาอนุมัติ

รูปแบบที่ 2 เลือกคุณลักษณะอันพึงประสงค์เฉพาะข้อที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกับมาตรฐาน หรือตัวชี้วัดในกลุ่มสาระนั้นๆ ที่ครูแต่ละคนรับผิดชอบ เพื่อบูรณาการจัดทำแผนการเรียนรู้ และแผนการพัฒนาคุณลักษณะพึงประสงค์ในข้อนั้นๆ ด้วยในคราวเดียวกัน การประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ก็ดำเนินการประเมินร่วมกับตัวชี้วัดในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยสถานศึกษา คาดหวังว่าเมื่อได้ดำเนินการในภาพรวมแล้ว การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์จะครบทุกข้อ ตามที่สถานศึกษากำหนด โดยดำเนินการดังนี้

1. คณะกรรมการการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของสถานศึกษาร่วมกับผู้สอน ร่วมกันวิเคราะห์มาตรฐาน/ตัวชี้วัดเนื้อหาในกลุ่มสาระวิชา และพิจารณาเลือกคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ว่า มีข้อใดบ้างที่สอดคล้องกับธรรมชาติวิชาที่ครู แต่ละคนรับผิดชอบ รวมทั้งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้วย

2. ผู้สอนนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่คัดเลือกไว้ไปบูรณาการกับตัวชี้วัด ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ดำเนินการพัฒนาและประเมินร่วมกัน

3. ผู้สอนส่งผลการประเมินให้ครูวัดผลเพื่อสรุปผลการประเมิน และนำเสนอผู้บริหารเพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

รูปแบบที่ 3 ครูประจำชั้นและหรือครูประจำวิชาร่วมกันพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนทุกคน ทุกประการ โดยดำเนินการดังนี้

1. ครูประจำชั้นและหรือครูประจำวิชาซึ่งรับผิดชอบการสอนมากกว่าหนึ่งชั้นหรือหนึ่งกลุ่มสาระ ใช้การบูรณาการทุกกลุ่มสาระและคุณลักษณะอันพึงประสงค์เข้าด้วยกัน ร่วมกันพัฒนาและประเมิน โดยอาจใช้การสังเกตพฤติกรรมตามสภาพจริง เปิดโอกาสให้ชุมชน ได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้านร่วมประเมินด้วย ทั้งนี้ กรณีที่มีนักเรียนบางคนไม่ผ่านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อใด ครูร่วมกับชุมชนดำเนินการพัฒนาจนกระทั่งทั้งสองฝ่ายมีความเห็นตรงกันว่านักเรียนมีคุณสมบัติตามเกณฑ์แล้วจึงให้ผ่านการประเมิน

2. ครูประจำชั้นและหรือครูประจำวิชาร่วมกันสรุปผลการประเมิน และนำเสนอผู้บริหารสถานศึกษาเพื่ออนุมัติต่อไป

แนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนนั้น สถานศึกษาสามารถนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดไว้ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สถานศึกษากำหนดเพิ่มเติมขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา สภาพปัญหาความต้องการหรือความจำเป็นของชุมชน มาพัฒนาผู้เรียนตลอดปีการศึกษา ทั้งนี้ ผู้สอนสามารถดำเนินการวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในชั้นเรียนได้ ดังนี้

1. ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

นำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนด มาศึกษานิยาม ตัวชี้วัด พฤติกรรมบ่งชี้ เพื่อพิจารณาว่าพฤติกรรมบ่งชี้ที่กำหนด ครอบคลุมตัวชี้วัดและนิยามของคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนหรือไม่ ซึ่งผู้สอนอาจเพิ่มเติมหรือปรับได้ตามความเหมาะสม เช่น คุณลักษณะข้อที่ 3 มีวินัย

นิยาม

มีวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียนและสังคม

ผู้ที่มีวินัย คือ ผู้ที่ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียนและสังคม เป็นปกติวิสัย ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

ตัวชี้วัด พฤติกรรมบ่งชี้

ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียนและสังคม

3.1.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียนและสังคม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

3.1.2 ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบในการทำงาน

2. วิเคราะห์พฤติกรรมสำคัญจากพฤติกรรมบ่งชี้

เมื่อทำความเข้าใจกับนิยาม ตัวชี้วัด และพฤติกรรมบ่งชี้แล้ว ผู้สอนควรวิเคราะห์ พฤติกรรมสำคัญจากพฤติกรรมบ่งชี้ เพื่อให้เห็นพฤติกรรมที่จะสามารถวัดและประเมินได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

3. เลือกรูปแบบของเครื่องมือวัด

เครื่องมือวัดและประเมินที่นิยมใช้ในสถานศึกษา เนื่องจากใช้ได้ง่ายและสะดวก ได้แก่

1. แบบสังเกต (Observation)
2. แบบสัมภาษณ์ (Interview)
3. แบบตรวจสอบรายการ (Check List)
4. แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale)
5. แบบวัดสถานการณ์ (Situation)
6. แบบบันทึกพฤติกรรม (Anecdotal Records)
7. แบบรายงานพฤติกรรมตนเอง (Self Report)

ในการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ควรใช้เครื่องมือและวิธีการวัดที่หลากหลาย และเหมาะสมกับพฤติกรรมบ่งชี้

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือประเมิน

หากต้องการสร้างเครื่องมือให้มีคุณภาพ น่าเชื่อถือ ผู้สอนอาจนำเครื่องมือที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องของพฤติกรรมที่จะประเมินกับตัวชี้วัด และความถูกต้องในการใช้ภาษา แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง I.O.C (Index Objective Concurrent) ซึ่งอาจเป็นดังนี้

4.1 การออกแบบการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

เมื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เครื่องมือที่จะใช้ในการวัด และประเมิน และวิธีการหาคุณภาพของเครื่องมือแล้ว ผู้สอนสามารถออกแบบการวัดและประเมินผล คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้

1. กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ /ตัวชี้วัด /พฤติกรรมบ่งชี้ที่จะประเมิน
2. วิเคราะห์พฤติกรรมสำคัญจากพฤติกรรมบ่งชี้ที่จะประเมิน
3. เลือกใช้วิธีการ เครื่องมือให้เหมาะสมกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ที่จะประเมิน

4. กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubrics)

การออกแบบการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การสร้างเครื่องมือประเมินคุณลักษณะ ควรคำนึงถึงการเขียนข้อความหรือรายการที่จะวัดว่ามีความชัดเจน และเป็นพฤติกรรมที่ครอบคลุมตัวชี้วัด โดยให้พิจารณาพฤติกรรมบ่งชี้ที่กำหนดไว้ในคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หากเป็นข้อความที่แสดงพฤติกรรมสำคัญและยังไม่สามารถประเมินได้ ผู้สอนต้องวิเคราะห์เป็นพฤติกรรมสำคัญย่อยๆ เช่น คุณลักษณะการมีวินัย พฤติกรรมบ่งชี้มี 2 ข้อ คือ

ข้อ 3.1.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

ข้อ 3.1.2 ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบในการทำงาน

เมื่อพิจารณาจากตัวบ่งชี้จะพบว่า บางพฤติกรรมไม่สามารถดูรายละเอียดและประเมินได้ ดังนั้น จะต้องวิเคราะห์พฤติกรรมดังกล่าวให้เป็นพฤติกรรมที่สังเกตและวัดได้ ดังนี้

- 1) จัดเก็บสิ่งของเป็นที่เป็นทาง
- 2) แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน
- 3) มีมารยาทในการเข้าประชุม
- 4) เข้าแถวซื้ออาหารตามลำดับ
- 5) ทิ้งขยะในที่ที่จัดเตรียมไว้
- 6) ทำกิจวัตรของตนตามเวลา
- 7) มาโรงเรียนทันเวลา
- 8) เมื่อถึงชั่วโมงเรียน เข้าเรียนตามเวลา
- 9) ทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด
- 10) เข้าร่วมกิจกรรมตามเวลาที่นัดหมาย

เมื่อกำหนดข้อความหรือรายการที่จะวัดแล้วก็สามารถนำไปไว้ในเครื่องมือประเมินได้

การสร้างเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จะต้องกำหนดเกณฑ์การประเมินให้ชัดเจนเหมาะสม เพราะเกณฑ์การประเมินเป็นแนวทางในการให้คะแนนที่ประกอบด้วยเกณฑ์ด้านต่าง ๆ เพื่อใช้ประเมินค่าผลการประพฤติ หรือการปฏิบัติของผู้เรียน เกณฑ์เหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้เรียนควรประพฤตินกลายเป็นลักษณะนิสัยได้ เกณฑ์การประเมินมี 2 ลักษณะ คือ

1. เกณฑ์การประเมินแบบภาพรวม (Holistic Rubrics) คือ แนวทางการให้คะแนน โดยพิจารณาจากภาพรวมการปฏิบัติ โดยจะมีคำอธิบายลักษณะของการปฏิบัติในแต่ละระดับได้อย่างชัดเจน เช่น มีวินัย

ระดับ 3 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของครอบครัว และโรงเรียน ปฏิบัติกิจกรรม หรือทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จทันเวลาได้ด้วยตนเอง

ระดับ 2 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของครอบครัว และโรงเรียนโดยต้องมีการเตือนเป็นบางครั้ง

ระดับ 1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของครอบครัว และโรงเรียน โดยต้องมีการเตือนเป็นส่วนใหญ่

2. เกณฑ์การประเมินแบบแยกประเด็น (Analytic Rubrics) คือ แนวทางการให้คะแนน โดยพิจารณาแต่ละส่วนของการปฏิบัติ ซึ่งแต่ละส่วนจะต้องกำหนดคำอธิบายลักษณะของการปฏิบัติในส่วนนั้น ๆ ไว้อย่างชัดเจน

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน อันเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ซึ่งมีอยู่ 8 คุณลักษณะ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ นอกจากนี้ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ยังได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทและจุดเน้นของโรงเรียนขึ้นมาอีก 1 คุณลักษณะ นั่นคือ กล้าแสดงออก

การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาจะบรรลุผลได้นั้น ต้องอาศัยการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา ผู้สอน ผู้ปกครองและชุมชน ที่ต้องมุ่งขจัดเกลา บ่มเพาะ ปลุกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน

ในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์สามารถกระทำได้โดยนำพฤติกรรมบ่งชี้หรือพฤติกรรมที่แสดงออกของคุณลักษณะอันพึงประสงค์แต่ละด้านที่วิเคราะห์ไว้ บูรณาการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและโครงการพิเศษต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น เช่น โครงการวันพ่อ วันแม่แห่งชาติ โครงการลดภาวะโลกร้อน วันรักษาริงเวดล้อม แห่เทียนพรรษา ตามรอยคนดี หรือกิจกรรมที่องค์กรในท้องถิ่นจัดขึ้น เป็นต้น

สำหรับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น สถานศึกษาควรจัดให้มีการประเมินเป็นระยะ ๆ โดยอาจประเมินเป็นรายสัปดาห์ รายเดือน รายภาค รายปีด้วย เพื่อให้มีการส่งเสริมและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และประเมินผลสรุปเมื่อจบปีสุดท้ายของแต่ละระดับการศึกษา

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

1. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน และมีความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนสามารถจำแนกออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม
สังคม และด้านการเรียนรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544 มีว่า ให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตาม
หลักธรรมของพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์
ภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองดี มีจิตสำนึกใน การอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปะ วัฒนธรรม
ประเพณี รักประเทศชาติ มุ่งทำประโยชน์ และสร้างสิ่งที่ดีงามให้สังคม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนมีความสำคัญ เนื่องจากเป็นเป้าหมายหลัก
ของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาให้คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในทุกด้าน ตามพระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ 2542 มาตรา 6 ได้กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย
ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม
และวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้หลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ยังได้กล่าวไว้ว่า ให้สถานศึกษาปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยม
ที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์แก่ผู้เรียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

แนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ผู้สอนสามารถใช้เทคนิค
และวิธีการที่หลากหลาย เช่น การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมเสริม กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
กับคุณธรรม จริยธรรม การแสดงบทบาทสมมติ การเล่านิทาน การใช้สถานการณ์จำลอง
หรือจะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยอาศัยแนวทางการสอนแบบพุทธวิธี เช่นวิธีการคิด
แบบโยนิโสมนสิการ เป็นต้น นอกจากนี้ยังสามารถใช้แนวทางของนักวิชาการตะวันตก เช่น การทำ
ความกระจำในค่านิยม การพัฒนาจริยธรรม โดยการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ฯลฯ ก็ได้

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สามารถทำได้หลากหลาย เช่น
การสังเกต การสัมภาษณ์ หรือสร้างเครื่องมือประเมินพฤติกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน

ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมิน สามารถหาได้จากการคำนวณด้วยสูตรต่าง ๆ
อย่างมากมาย ซึ่งกรณีที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเป็นการกำหนดกลุ่มผู้ประเมินให้เหมาะสม
และสอดคล้องกับธรรมชาติของพฤติกรรมซึ่งที่จะประเมินมากที่สุด ซึ่งจำแนกได้เป็น 2 กรณี ดังนี้

กรณีที่ 1 การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์เดียวกัน ในบริบทเดียวกัน
และช่วงเวลาเดียวกัน ซึ่งกลุ่มผู้ประเมินในกลุ่มนี้เป็นบุคลากรในโรงเรียน แล้วสังเกตพฤติกรรมของ
นักเรียนตามที่คณะกรรมการกำหนดในขณะที่นักเรียนอยู่ในโรงเรียน

กรณีที่ 2 การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์เดียวกัน แต่กลุ่มผู้รับการประเมิน
ไม่ได้อยู่ในบริบทเดียวกัน และเวลาที่ต่างกัน กลุ่มผู้ประเมินในกรณีนี้ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียน

สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะที่อยู่ในโรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียนจะสังเกตพฤติกรรมเดียวกันของนักเรียนในขณะที่อยู่กับผู้ปกครอง ทั้งที่บ้านและสถานที่ต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ของนักเรียน

ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมิน (Rater Agreement Index: RAI) ที่ได้จะเป็นตัวบ่งชี้ถึงระดับความสอดคล้องของคะแนนที่ได้จากการประเมินของผู้ประเมินตั้งแต่ 2 คน หรือมากกว่า จะมีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 1 หากค่าที่คำนวณได้เข้าใกล้ 1 แสดงว่า ผู้ประเมินให้คะแนนได้สอดคล้องต้องกัน นั่นคือที่ผู้ได้รับการสังเกตปฏิบัติตนในคุณลักษณะหรือพฤติกรรมนั้น ๆ จนเกิดเป็นกิจนิสัย (Characterization) เป็นการแสดงออกโดยอัตโนมัติ หมายความว่า เมื่อใดก็ตามที่อยู่ในสถานการณ์ที่ต้องตอบสนองต่อสิ่งเร้าก็จะตอบสนองในรูปแบบที่คงเส้นคงวาจนจัดได้ว่าเป็นลักษณะประจำตัวของบุคคลนั้นในที่สุด และหากค่าที่คำนวณได้เข้าใกล้ 0 แสดงว่าผู้ประเมินให้คะแนนไม่สอดคล้องต้องกัน ในกรณีที่สังเกตพฤติกรรมเดียวกัน ในบริบทเดียวกัน และเวลาเดียวกัน หรือหากเป็นการสังเกตของผู้ประเมินที่สังเกตพฤติกรรมเดียวกัน จากบริบทที่ต่างกัน และเวลาที่ต่างกัน แสดงว่าผู้ได้รับการสังเกตปฏิบัติตนในคุณลักษณะหรือพฤติกรรมนั้น ๆ ไม่เป็นกิจนิสัย มีการตอบสนองต่อสิ่งเร้าในรูปแบบที่ไม่คงเส้นคงวา

เบอร์รี-สตอก (Burry-Stock; 1966) ได้เสนอการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินในรูปแบบที่เรียกว่า RAI (Rater agreement index) ซึ่ง RAI นี้เป็นรูปแบบหนึ่งของการหาความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมินที่ไม่ค่อยมีความยุ่งยาก และไม่มี ความซับซ้อนในการหามากนัก สามารถใช้กับการประเมินพฤติกรรมหลายๆ พฤติกรรม หรือกับกลุ่มตัวอย่างหลายๆ คน โดยผู้ประเมินหลายๆ คนก็ได้ และมีการให้คะแนนที่เป็นแบบหลายสเกลได้ ค่าที่คำนวณได้จะมีพิสัยตั้งแต่ 0.00-1.00 ถ้าค่าที่หาได้มีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่าผู้ประเมินมีความสอดคล้องกันมาก และค่าที่หาได้มีค่าเข้าใกล้ 0.00 แสดงว่า ผู้ประเมินมีความสอดคล้องกันน้อย ซึ่งเบอร์รี-สตอก ได้เสนอรูปแบบของการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินไว้ดังนี้

กรณีที่ 1 มีคุณลักษณะที่ประเมินเดียว จำนวนผู้ได้รับการประเมินคนเดียว และจำนวนผู้ประเมิน 2 คน คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินได้ตามสูตร ดังนี้

$$RAI = 1 - \frac{|R_1 - R_2|}{I - 1}$$

RAI แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน

R_1 แทน คะแนนที่ได้จากผู้ประเมินคนที่ 1

R_2 แทน คะแนนที่ได้จากผู้ประเมินคนที่ 2

I แทน จำนวนคะแนนที่เป็นไปได้ตามเกณฑ์การให้คะแนนทั้งหมด

กรณีที่ 2 มีคุณลักษณะที่ประเมินหลายคุณลักษณะ จำนวนผู้ได้รับการประเมินคนเดียว และจำนวนผู้ประเมิน 2 คน คำนวณหาดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินได้ตามสูตร ดังนี้

$$RAI = 1 - \frac{\sum_{k=1}^K |R_{1k} - R_{2k}|}{K(I-1)}$$

- RAI แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน
 R_{1k} แทน คะแนนที่ได้จากผู้ประเมินคนที่ 1 ในคุณลักษณะที่ k ($k=1, 2, 3, \dots, K$)
 R_{2k} แทน คะแนนที่ได้จากผู้ประเมินคนที่ 2 ในคุณลักษณะที่ k ($k=1, 2, 3, \dots, K$)
 K แทน จำนวนคุณลักษณะที่ประเมินทั้งหมด
 I แทน จำนวนคะแนนที่เป็นไปได้ตามเกณฑ์การให้คะแนนทั้งหมด

กรณีที่ 3 มีคุณลักษณะที่ประเมินหลายคุณลักษณะ จำนวนผู้ได้รับการประเมินหลายคน และจำนวนผู้ประเมิน 2 คน คำนวณหาดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินได้ตามสูตร ดังนี้

$$RAI = 1 - \frac{\sum_{k=1}^K \sum_{n=1}^N |R_{1kn} - R_{2kn}|}{KN(I-1)}$$

- RAI แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน
 R_{1nk} แทน คะแนนที่ได้จากผู้ประเมินคนที่ 1 ของผู้รับการประเมินคนที่ n ในคุณลักษณะที่ k ($n=1, 2, 3, \dots, N$ และ $k=1, 2, 3, \dots, K$)
 R_{2nk} แทน คะแนนที่ได้จากผู้ประเมินคนที่ 2 ของผู้รับการประเมินคนที่ n ในคุณลักษณะที่ k ($n=1, 2, 3, \dots, N$ และ $k=1, 2, 3, \dots, K$)
 K แทน จำนวนคุณลักษณะที่ประเมินทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้ได้รับการประเมินทั้งหมด
 I แทน จำนวนคะแนนที่เป็นไปได้ตามเกณฑ์การให้คะแนนทั้งหมด

กรณีที่ 4 มีคุณลักษณะที่ประเมินเดียว จำนวนผู้ได้รับการประเมินคนเดียวและจำนวนผู้ประเมินหลายคน คำนวณหาดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินได้ตามสูตร ดังนี้

$$RAI = 1 - \frac{\sum_{m=1}^M |R_m - \bar{R}|}{(M-1)(I-1)}$$

RAI แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน

R_m แทน คะแนนที่ได้จากผู้ประเมินคนที่ m ($m=1, 2, 3, \dots, M$)

$\bar{R}$ แทน คะแนนเฉลี่ยหรือค่าเฉลี่ยเลขคณิตของคะแนนที่ได้จากผู้ประเมินทุกคน ซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$\bar{R} = \frac{\sum_{m=1}^M R_m}{M}$$

M แทน จำนวนผู้ประเมินทั้งหมด

I แทน จำนวนคะแนนที่เป็นไปได้ตามเกณฑ์การให้คะแนนทั้งหมด

กรณีที่ 5 มีคุณลักษณะที่ประเมินหลายคุณลักษณะ จำนวนผู้ได้รับการประเมินคนเดียวและจำนวนผู้ประเมินหลายคน คำนวณหาดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินได้ตามสูตร ดังนี้

$$RAI = 1 - \frac{\sum_{k=1}^K \sum_{m=1}^M |R_{mk} - \bar{R}_k|}{K(M-1)(I-1)}$$

RAI แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน

R_{mk} แทน คะแนนที่ได้จากผู้ประเมินคนที่ m ในคุณลักษณะที่ k ($m=1, 2, 3, \dots, M$ และ $k=1, 2, 3, \dots, K$)

$\bar{R}_k$ แทน คะแนนเฉลี่ยในคุณลักษณะที่ k ซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$\bar{R}_k = \frac{\sum_{m=1}^M R_{mk}}{M}$$

K แทน จำนวนคุณลักษณะที่ประเมินทั้งหมด

M แทน จำนวนผู้ประเมินทั้งหมด

I แทน จำนวนคะแนนที่เป็นไปได้ตามเกณฑ์การให้คะแนนทั้งหมด

กรณีที่ 6 มีคุณลักษณะที่ประเมินหลายคุณลักษณะ จำนวนผู้ได้รับการประเมินหลายคน และจำนวนผู้ประเมินหลายคน คำนวณหาดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินได้ตามสูตร ดังนี้

$$RAI = 1 - \frac{\sum_{k=1}^K \sum_{n=1}^N \sum_{m=1}^M |R_{mnk} - \bar{R}_{nk}|}{KN(M-1)(I-1)}$$

RAI แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน

R_{mnk} แทน คะแนนที่ได้จากผู้ประเมินคนที่ m ของผู้รับการประเมินคนที่ n ในคุณลักษณะที่ k (m=1, 2, 3,...,M; n=1, 2, 3,...,N และ k=1, 2, 3,...,K)

$\bar{R}_{nk}$ แทน คะแนนเฉลี่ยของผู้รับการประเมินคนที่ n ในคุณลักษณะที่ k ซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$\bar{R}_{nk} = \frac{\sum_{m=1}^M R_{mnk}}{M}$$

K แทน จำนวนคุณลักษณะที่ประเมินทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้ได้รับการประเมินทั้งหมด

M แทน จำนวนผู้ประเมินทั้งหมด

I แทน จำนวนคะแนนที่เป็นไปได้ตามเกณฑ์การให้คะแนนทั้งหมด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยต่างประเทศ

Frankenburg, Doorninck, Liddell และ Dick (1976) ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาแบบสอบถามที่ใช้คัดกรองพัฒนาการเด็ก (Prescreening Developmental Questionnaire: PDQ) ซึ่งพัฒนามาจากแบบประเมินพัฒนาการของเด็นเวอร์ (Denver Developmental Screening Test: DDST) โดยให้บิดามารดาเป็นผู้ประเมิน ข้อคำถามที่ใช้วัดพัฒนาการเด็กตั้งแต่อายุ 3 เดือน – 6 ปี จำนวน 10 ข้อ ศึกษาทั้งบิดามารดาและเด็กจำนวน 1155 คู่ ผลการศึกษาพบว่า ความสอดคล้องระหว่างคำตอบของบิดามารดาจาก PDQ กับผลการประเมินจาก DDST ในแต่ละข้ออยู่ในช่วง 68-100% (เฉลี่ย 93.3%) และเมื่อนำเด็กที่ได้รับการระบุว่ามีความผิดปกติจาก PDQ จำนวน 31.2% ไปประเมินต่อโดย DDST พบว่า มีความผิดปกติจำนวน 86.7% และน่าสงสัยอีกจำนวน 53.8% นอกจากนี้ยังพบอีกว่าบิดามารดาที่สามารถทำแบบประเมิน PDQ ได้ดีจะมีระดับการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

Knobloch, Stevens, Malone, Ellison และ Risemberg (1979) ทำการศึกษาการใช้แบบสอบถามเพื่อประเมินพัฒนาการโดยบิดามารดา ซึ่งแบบสอบถามดังกล่าวพัฒนามาจากตารางพัฒนาการของ Gesell ที่แบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ พัฒนาการด้านการปรับตัว พัฒนาการด้าน

กล้ามเนื้อมัดใหญ่ พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก พัฒนาการด้านภาษา และพัฒนาการด้านบุคลิก-สังคม นอกจากนี้ยังรวมถึงคำถามที่บิดามารดากังวลในเรื่องการไต่ถาม การมองเห็น และการชักเกรง ใช้ประเมินเด็กอายุ 4 สัปดาห์ ถึง 36 เดือน จากนั้นนำผลการประเมินพัฒนาการของบิดามารดา เทียบกับการตรวจพัฒนาการของแบบประเมินพัฒนาการ Gesell ฉบับเต็มรูปแบบ ร่วมกับการตรวจทางระบบประสาท ศึกษาในทารกจำนวน 526 ราย โดยขณะอายุ 28 สัปดาห์ จะถูกคัดกรองโดยใช้แบบสอบถามจากบิดามารดา จากนั้นเมื่อทารกมีอายุ 40 สัปดาห์ จะตรวจพัฒนาการโดย Gesell Developmental และตรวจระบบประสาทโดยกุมารแพทย์ ผลการศึกษาพบว่า มีร้อยละของการคัดกรองต่ำกว่าความเป็นจริงอยู่ในเกณฑ์ต่ำ โดยพบเด็กที่มีความผิดปกติรุนแรงเพียง 2.6% และมีความผิดปกติเล็กน้อย 10% ส่วนร้อยละของการคัดกรองที่สูงกว่าความเป็นจริงของแบบสอบถามมี 6%

Rosenbaum และคณะ (1983) ทำการศึกษาโดยนำแบบสอบถาม PDQ ไปใช้กับประชากรที่มีรายได้และระดับการศึกษาต่ำ โดยออกแบบการศึกษาในรูปแบบของการทดลอง ศึกษาในทารกจำนวน 127 ราย อายุ 2 สัปดาห์ ถึง 1 ปี ซึ่งบิดามารดาที่ถูกเลือกเป็นกลุ่มทดลองจะได้รับการเสริมความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการ ส่วนกลุ่มควบคุมจะมีการเลี้ยงดูเด็กอย่างปกติ จากนั้นทำการติดตามประเมินผลใน 4 ช่วงอายุ คือ 3 เดือน 6 เดือน 9 เดือน และ 12 เดือน ผลการศึกษาพบว่า ความสอดคล้องระหว่างการประเมิน PDQ ของบิดามารดากับการประเมินจาก DDST ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน และร้อยละของความสอดคล้องในแต่ละช่วงอายุ คือ 3 เดือน 93.6% 6 เดือน 91.3% 9 เดือน 91.6% และ 12 เดือน 95.1% และคิดเป็นความสอดคล้องเฉลี่ย 92.9% และเกิดการประเมินว่าทารกมีพัฒนาการผิดปกติจาก PDQ และเมื่อประเมินด้วย DDST ทารกมีพัฒนาการปกติเพียง 13% และไม่พบการเกิดการประเมินว่าทารกมีพัฒนาการปกติจาก PDQ แต่เมื่อนำไปประเมินด้วย DDST พบว่าทารกมีพัฒนาการผิดปกติ

Frankenburg, Fandal และ Thornton (1987) มีการปรับปรุงและพัฒนาแบบสอบถาม PDQ ในชื่อของ Revised Prescreening Developmental Questionnaire (R-PDQ) ซึ่งมีการขยายช่วงอายุของเด็กให้สามารถคัดกรองเพิ่มขึ้นจากแรกเกิดจนถึง 6 ปี ปรับปรุงข้อคำถามให้มีความท้าทายสำหรับเด็กไปเปรียบเทียบกับ DDST ได้ง่ายขึ้น นำ R-PDQ มาทดสอบกับเด็กจำนวน 1434 ราย ผลการศึกษาพบว่า ร้อยละของความสอดคล้องระหว่างคำตอบของบิดามารดาจาก R-PDQ กับผลจากแบบประเมินพัฒนาการจาก DDST ในการประเมินว่าเด็กมีพัฒนาการผิดปกติมีค่าเท่ากับ 84% และความเชื่อมั่นแบบวัดซ้ำในเวลา 1 สัปดาห์ คือ 94.1%

Kim & et al. (1996) ศึกษาการประเมินพัฒนาการของทารกที่มีความเสี่ยงสูง เช่น ทารกคลอดก่อนกำหนดที่มีน้ำหนักตัวน้อยกว่า 1500 กรัม หรือทารกที่มีโรคปอดเรื้อรัง โดยเปรียบเทียบการประเมินระหว่างบิดามารดากับผู้เชี่ยวชาญจากทีมสหสาขาวิชาชีพ โดยให้บิดามารดาประเมินพัฒนาการบุตรของตนเองด้วยแบบวัด Infant Monitoring Questionnaire (IMQ) ในขณะที่ผู้เชี่ยวชาญจากทีมสหสาขาวิชาชีพ ได้แก่ กุมารแพทย์ทางด้านพัฒนาการ นักกิจกรรมบำบัด และ

นักจิตวิทยา จะใช้วิธีการประเมินทางคลินิกร่วมกัน ผลการศึกษาพบว่า ความสอดคล้องของการประเมินระหว่างบิดามารดากับทีมสหสาขาวิชาชีพอยู่ในระดับต่ำ ($K=0.276$)

Heriser & et al. (2000) ศึกษาความสอดคล้องระหว่างบิดามารดากับผู้เชี่ยวชาญในการประเมินพัฒนาการทารกอายุ 1 ปี โดยศึกษาในทารก 2 กลุ่ม คือ ทารกคลอดก่อนกำหนดที่มีน้ำหนักตัวน้อยกว่า 1500 กรัม และทารกที่คลอดครบกำหนด โดยให้บิดามารดาประเมินพัฒนาการบุตรของตนด้วยแบบประเมิน R-PDQ ส่วนผู้เชี่ยวชาญจะประเมินพัฒนาการทารกโดยใช้ Griffiths' Developmental Scale ฉบับภาษาเยอรมัน ผลการศึกษาในกลุ่มทารกคลอดครบกำหนด พบว่า ร้อยละของความสอดคล้องร่วมระหว่างบิดามารดากับผู้เชี่ยวชาญในการประเมินทารกมีพัฒนาการปกติเท่ากับ 88% ส่วนในการประเมินว่าทารกมีพัฒนาการล่าช้าเท่ากับ 86% ส่วนในกลุ่มทารกที่คลอดก่อนกำหนด และมีน้ำหนักตัวน้อยกว่า 1500 กรัม พบว่า ร้อยละของความสอดคล้องร่วมระหว่างบิดามารดากับผู้เชี่ยวชาญในการประเมินว่าทารกมีพัฒนาการปกติเท่ากับ 76% และประเมินว่าทารกมีพัฒนาการล่าช้าเท่ากับ 94%

Penny & et al. (2000) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้มาตรวัดระดับ เพื่อใช้ในการขยายความเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบ โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกองค์ประกอบเกี่ยวกับการเขียน 4 ประเด็น ได้แก่ มาตรวัดระดับ 4 ระดับ ในการให้คะแนนงานเขียนของนักเรียนเกรด 11 จำนวน 120 ผลงาน จากโรงเรียนในจอร์เจีย ซึ่งผู้ประเมินจะต้องทำเครื่องหมาย + หรือ - ผลการศึกษา พบว่า การขยายความในมาตรวัดระดับนั้นเป็นตัวบ่งชี้ความเชื่อมั่นของผู้ประเมินได้ และผู้สอนสามารถนำข้อมูลในการขยายแต่ละระดับคะแนนมาใช้ในการวินิจฉัยเกี่ยวกับการประเมินการปฏิบัติของนักเรียนได้

Bortolus & et al. (2002) ศึกษาความสอดคล้องระหว่างการประเมินพัฒนาการทารกโดยกุมารแพทย์ที่ใช้วิธีการตรวจร่างกายทารกกับการตรวจพัฒนาการทางระบบประสาท และรายงานพัฒนาการของทารกโดยบิดามารดา จากข้อคำถามทางด้านพัฒนาการส่วนใหญ่ที่ได้มาจาก Griffiths' Developmental Scale แล้วส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ผลการศึกษาพบว่า ความสอดคล้องในการประเมินพัฒนาการรายข้อเฉลี่ยระหว่างบิดามารดากับกุมารแพทย์มีค่าเท่ากับ 93.0% แต่เมื่อพิจารณาเฉพาะด้านแล้วพบว่า ด้านที่มีความสอดคล้องกันสูง คือ พัฒนาการด้านกล้ามเนื้อใหญ่ มีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 95.3% และมีค่าสถิติ K อยู่ในระดับดีถึงดีมาก ($K=0.39-0.83$) และด้านที่สอดคล้องกันต่ำ คือ ด้านสังคมและภาษา มีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 80% และมีค่าสถิติ K อยู่ในระดับต่ำ ($K=0-0.38$)

งานวิจัยในประเทศ

สุพานี กอหมั่นศิลป์ (2543) ศึกษาความเชื่อมั่นของแบบประเมินทักษะทางกีฬาบาสเกตบอลที่ใช้ผู้ประเมินต่างกันประเมินนักเรียนต่างกัน มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความเชื่อมั่นของแบบประเมินทักษะกีฬาบาสเกตบอล โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 3

ภาคเรียน 2 ปีการศึกษา 2542 จาก 4 โรงเรียน จำนวน 180 คน ในจังหวัดราชบุรี จากการสุ่มแบบ 2 ขั้นตอน โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนเข้ารับการประเมินครั้งละ 1 คน จำนวน 30 คน กลุ่มนักเรียนเข้ารับการประเมินครั้งละ 2 คน จำนวน 60 คน กลุ่มนักเรียนเข้ารับการประเมินครั้งละ 3 คน จำนวน 90 คน ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นแบบประเมินทักษะกีฬา บาสเกตบอลที่ใช้ผู้ประเมินจำนวนต่างกัน คือจำนวน 1 คน จำนวน 2 คน และจำนวน 3 คน ประเมินนักเรียนครั้งละ 1 คน 2 คน และ 3 คน ค่าความเชื่อมั่นเฉลี่ยของผู้ประเมินจำนวน 1 คน มีค่าต่ำสุดและค่าความเชื่อมั่นเฉลี่ยของผู้ประเมินจำนวน 3 คน มีค่าสูงสุด เมื่อทดสอบความแตกต่างของความเชื่อมั่น พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการเปรียบเทียบค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทักษะกีฬาบาสเกตบอลที่ประเมินนักเรียนจำนวน ต่างกัน คือ ครั้งละหนึ่งคน สองคนและสามคน เมื่อใช้ผู้ประเมินจำนวน 1 คน จำนวน 2 คน และ จำนวน 3 คน ค่าความเชื่อมั่นเฉลี่ยของนักเรียนที่เข้ารับการประเมินครั้งละ 3 คน มีค่าสูงสุดครั้งละ 1 คน มีค่าต่ำสุดเมื่อทดสอบความแตกต่างของความเชื่อมั่น พบว่า มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จิราพร อัครสมพงษ์ (2536) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสอดคล้องของคะแนนแบบทดสอบ ความเรียงจากผู้ตรวจให้คะแนนและวิธีการตรวจให้คะแนนต่างกัน วัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบ ความสอดคล้องในการให้คะแนนของผู้ตรวจให้คะแนน 2 คน ที่ตรวจแบบทดสอบความเรียงโดยใช้ วิธีการเดียวกัน และความสอดคล้องในการให้คะแนนระหว่างวิธีการตรวจที่แตกต่าง พบว่า ความสัมพันธ์ในการให้คะแนนระหว่างผู้ตรวจให้คะแนนด้วยวิธีเดียวกันจะตรวจให้คะแนนที่สัมพันธ์ สอดคล้องกันในทุกทิศทางเดียวกัน และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการตรวจแบบวิธีวิเคราะห์ให้ เสร็จรายข้อกับการตรวจแบบวิธีการประเมินรวมให้เสร็จเป็นรายข้อมีค่าสูงสุด คือ 0.8116

พรรณี เจียมสุบุตร (2543) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเที่ยงของแบบทดสอบวัด ความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ที่มีจำนวนผู้ตรวจ และวิธีการตรวจต่างกัน การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบค่าความเที่ยงของแบบสอบวัดความสามารถในการแก้ โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ที่มีจำนวนผู้ตรวจ 2 คน และ 3 คน โดยใช้วิธีการตรวจวิธีประเมินรวม และวิธีวิเคราะห์ย่อย ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 70 คน ของ โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกรุงเทพฯ ผลการศึกษาพบว่า 1) ค่าความเที่ยงของ แบบทดสอบโดยการตรวจให้คะแนนวิธีวิเคราะห์ที่มีจำนวนผู้ตรวจ 2 คน และ 3 คน มีค่าเท่ากับ 0.92 และ 0.96 ตามลำดับ ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการตรวจให้ คะแนนด้วยวิธีรวมที่มีจำนวนผู้ตรวจ 2 คน และ 3 คน มีค่าเท่ากับ 0.97 และ 0.98 ตามลำดับ ซึ่งไม่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2) ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบที่ใช้เกณฑ์การให้คะแนน แบบวิธีรวมและวิธีวิเคราะห์ของผู้ตรวจให้คะแนน 2 คน เท่ากับ 0.97 และ 0.92 ตามลำดับ ซึ่ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนแบบทดสอบที่ใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบวิธี

รวมและวิธีวิเคราะห์ของผู้ตรวจให้คะแนน 3 คน เท่ากับ 0.98 และ 0.96 ตามลำดับ ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการสังเคราะห์งานวิจัยข้างต้นจะเห็นว่าการประเมินที่มีผู้ประเมินตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปในการประเมินพฤติกรรม หรือสิ่งที่ต้องประเมินอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกันควรจะสามารถสอดคล้องกันสูง นั่นคือพฤติกรรมหรือสิ่งที่ต้องการเมื่อนั้นเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างเด่นชัดและเป็นอัตโนมัติ ซึ่งหากเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนแล้วจะถือว่าผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ทางโรงเรียนต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ในทางกลับกัน หากผลการประเมินมีความสอดคล้องกันต่ำ แสดงว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้นไม่ได้เกิดขึ้นกับนักเรียน ทำให้นักเรียนไม่แสดงออกอย่างอัตโนมัติ ซึ่งทางผู้ที่เกี่ยวข้องต้องนำมาพิจารณาปรับปรุงกระบวนการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต่อไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะตรวจสอบความสอดคล้องของผู้ประเมินจากการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาริตมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และประยุกต์รูปแบบการวัดประเมินไปใช้กับการประเมินในคุณลักษณะอื่น ๆ ของนักเรียนที่ต้องการวัดต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของผู้ประเมินจากการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายในการศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

กลุ่มเป้าหมายในการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการตรวจสอบความสอดคล้องของผู้ประเมินในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ปีการศึกษา 2552 ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ อาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ฝ่ายปกครองและผู้บริหารโรงเรียนในระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ปีการศึกษา 2552 ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) เป็นแบบประเมินระดับการปฏิบัติของนักเรียนตามพฤติกรรมบ่งชี้ มี 3 ระดับ ได้แก่ ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติบางครั้ง และไม่ปฏิบัติเลย ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ วิเคราะห์พฤติกรรมสำคัญจากพฤติกรรมบ่งชี้ โดยดำเนินการในรูปของคณะกรรมการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) โดยนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทั้ง 8 ประการ มาศึกษานิยาม /ตัวชี้วัด / พฤติกรรมบ่งชี้ แล้วพิจารณาจัดทำคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นของโรงเรียน และร่วมกันให้คำนิยาม กำหนดตัวชี้วัด และพฤติกรรมบ่งชี้

2. เลือกรูปแบบของเครื่องมือวัด ในครั้งนี้ทางโรงเรียนเลือกใช้เครื่องมือวัดและประเมิน เป็นแบบประเมินระดับการปฏิบัติของนักเรียนตามพฤติกรรมบ่งชี้ของนักเรียน โดยจำแนก

พฤติกรรมบ่งชี้ชื่อกตามผู้กลุ่มผู้ประเมิน โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubrics) คือ ปฏิบัติเป็นประจำ ได้ 2 คะแนน ปฏิบัติบางครั้ง ได้ 1 คะแนน และไม่ปฏิบัติเลย ได้ 0 คะแนน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) จากกลุ่มผู้ประเมินตามที่คณะกรรมการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้กำหนดไว้ โดยแจ้งให้ผู้ประเมินแต่ละกลุ่มทราบถึงวิธีการประเมินและพฤติกรรมบ่งชี้ที่ต้องผู้ประเมินกลุ่มนั้น ๆ ต้องประเมิน แล้วรวบรวมข้อมูลมาบันทึกลงฐานข้อมูลเพื่อทำการวิเคราะห์ในขั้นตอนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของผู้ประเมินจากการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. จำแนกพฤติกรรมบ่งชี้ตามกลุ่มผู้ประเมินที่มีตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป โดยวิเคราะห์ค่าความถี่ของกลุ่มผู้ประเมินในแต่ละพฤติกรรมบ่งชี้

2. การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมิน ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อให้เป็นไปตามธรรมชาติของข้อมูล ดังนี้

กรณีที่ 1 มีคุณลักษณะที่ประเมินเดียว จำนวนผู้ได้รับการประเมินคนเดียวและจำนวนผู้ประเมิน 2 คน คำนวณหาดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินได้ตามสูตร ดังนี้

$$RAI = 1 - \frac{|R_1 - R_2|}{I - 1}$$

RAI แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน

R_1 แทน คะแนนที่ได้จากผู้ประเมินคนที่ 1

R_2 แทน คะแนนที่ได้จากผู้ประเมินคนที่ 2

I แทน จำนวนคะแนนที่เป็นไปได้ตามเกณฑ์การให้คะแนนทั้งหมด

กรณีที่ 2 มีคุณลักษณะที่ประเมินหลายคุณลักษณะ จำนวนผู้ได้รับการประเมินคนเดียว และจำนวนผู้ประเมิน 2 คน คำนวณหาดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินได้ตามสูตร ดังนี้

$$RAI = 1 - \frac{\sum_{k=1}^K |R_{1k} - R_{2k}|}{K(I-1)}$$

- RAI แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน
 R_{1k} แทน คะแนนที่ได้จากผู้ประเมินคนที่ 1 ในคุณลักษณะที่ k ($k=1, 2, 3, \dots, K$)
 R_{2k} แทน คะแนนที่ได้จากผู้ประเมินคนที่ 2 ในคุณลักษณะที่ k ($k=1, 2, 3, \dots, K$)
 K แทน จำนวนคุณลักษณะที่ประเมินทั้งหมด
 I แทน จำนวนคะแนนที่เป็นไปได้ตามเกณฑ์การให้คะแนนทั้งหมด

กรณีที่ 3 มีคุณลักษณะที่ประเมินหลายคุณลักษณะ จำนวนผู้ได้รับการประเมินหลายคน และจำนวนผู้ประเมิน 2 คน คำนวณหาดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินได้ตามสูตร ดังนี้

$$RAI = 1 - \frac{\sum_{k=1}^K \sum_{n=1}^N |R_{1kn} - R_{2kn}|}{KN(I-1)}$$

- RAI แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน
 R_{1nk} แทน คะแนนที่ได้จากผู้ประเมินคนที่ 1 ของผู้รับการประเมินคนที่ n ในคุณลักษณะที่ k ($n=1, 2, 3, \dots, N$ และ $k=1, 2, 3, \dots, K$)
 R_{2nk} แทน คะแนนที่ได้จากผู้ประเมินคนที่ 2 ของผู้รับการประเมินคนที่ n ในคุณลักษณะที่ k ($n=1, 2, 3, \dots, N$ และ $k=1, 2, 3, \dots, K$)
 K แทน จำนวนคุณลักษณะที่ประเมินทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้ได้รับการประเมินทั้งหมด
 I แทน จำนวนคะแนนที่เป็นไปได้ตามเกณฑ์การให้คะแนนทั้งหมด

กรณีที่ 4 มีคุณลักษณะที่ประเมินเดียว จำนวนผู้ได้รับการประเมินคนเดียวและจำนวนผู้ประเมินหลายคน คำนวณหาดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินได้ตามสูตร ดังนี้

$$RAI = 1 - \frac{\sum_{m=1}^M |R_m - \bar{R}|}{(M-1)(I-1)}$$

RAI แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน

R_m แทน คะแนนที่ได้จากผู้ประเมินคนที่ m ($m=1, 2, 3, \dots, M$)

$\bar{R}$ แทน คะแนนเฉลี่ยหรือค่าเฉลี่ยเลขคณิตของคะแนนที่ได้จากผู้ประเมินทุกคน ซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$\bar{R} = \frac{\sum_{m=1}^M R_m}{M}$$

M แทน จำนวนผู้ประเมินทั้งหมด

I แทน จำนวนคะแนนที่เป็นไปได้ตามเกณฑ์การให้คะแนนทั้งหมด

กรณีที่ 5 มีคุณลักษณะที่ประเมินหลายคุณลักษณะ จำนวนผู้ได้รับการประเมินคนเดียวและจำนวนผู้ประเมินหลายคน คำนวณหาดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินได้ตามสูตร ดังนี้

$$RAI = 1 - \frac{\sum_{k=1}^K \sum_{m=1}^M |R_{mk} - \bar{R}_k|}{K(M-1)(I-1)}$$

RAI แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน

R_{mk} แทน คะแนนที่ได้จากผู้ประเมินคนที่ m ในคุณลักษณะที่ k ($m=1, 2, 3, \dots, M$ และ $k=1, 2, 3, \dots, K$)

$\bar{R}_k$ แทน คะแนนเฉลี่ยในคุณลักษณะที่ k ซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$\bar{R}_k = \frac{\sum_{m=1}^M R_{mk}}{M}$$

K แทน จำนวนคุณลักษณะที่ประเมินทั้งหมด

M แทน จำนวนผู้ประเมินทั้งหมด

I แทน จำนวนคะแนนที่เป็นไปได้ตามเกณฑ์การให้คะแนนทั้งหมด

กรณีที่ 6 มีคุณลักษณะที่ประเมินหลายคุณลักษณะ จำนวนผู้ได้รับการประเมินหลายคน และจำนวนผู้ประเมินหลายคน คำนวณหาดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินได้ตามสูตร ดังนี้

$$RAI = 1 - \frac{\sum_{k=1}^K \sum_{n=1}^N \sum_{m=1}^M |R_{mnk} - \bar{R}_{nk}|}{KN(M-1)(I-1)}$$

RAI แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน

R_{mnk} แทน คะแนนที่ได้จากผู้ประเมินคนที่ m ของผู้รับการประเมินคนที่ n ในคุณลักษณะที่ k ($m=1, 2, 3, \dots, M$; $n=1, 2, 3, \dots, N$ และ $k=1, 2, 3, \dots, K$)

$\bar{R}_{nk}$ แทน คะแนนเฉลี่ยของผู้รับการประเมินคนที่ n ในคุณลักษณะที่ k ซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$\bar{R}_{nk} = \frac{\sum_{m=1}^M R_{mnk}}{M}$$

K แทน จำนวนคุณลักษณะที่ประเมินทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้ได้รับการประเมินทั้งหมด

M แทน จำนวนผู้ประเมินทั้งหมด

I แทน จำนวนคะแนนที่เป็นไปได้ตามเกณฑ์การให้คะแนนทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของผู้ประเมินจากการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้เพื่อจัดกลุ่มตามผู้ประเมิน

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินตามกลุ่มผู้ประเมินและพฤติกรรมที่ประเมิน

ตอนที่ 1 วิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้เพื่อจัดกลุ่มตามผู้ประเมิน

การวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้จำแนกตามกลุ่มผู้ประเมิน เพื่อจัดกลุ่มพฤติกรรมบ่งชี้ที่มีผู้ประเมินกลุ่มเดียวกัน พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ที่ต้องนำไปวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมิน มีดังนี้

พฤติกรรมบ่งชี้ที่มีจำนวนกลุ่มผู้ประเมินเป็นผู้ปกครอง และอาจารย์ประจำชั้น ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ 1.1.1 ปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองดีต่อชุมชน (ครอบครัวและโรงเรียน) โดยรักษากฎระเบียบของชุมชน พฤติกรรมบ่งชี้ 1.1.2 ปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองดีต่อชุมชน (ครอบครัวและโรงเรียน) โดยไม่ล่วงละเมิดสิทธิของผู้อื่น พฤติกรรมบ่งชี้ 1.1.3 ปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองดีต่อชุมชน (ครอบครัวและโรงเรียน) โดยเสียสละเพื่อส่วนรวม พฤติกรรมบ่งชี้ 1.1.4 ปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองดีต่อชุมชน (ครอบครัวและโรงเรียน) โดยเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีของชุมชน พฤติกรรมบ่งชี้ 1.1.5 ปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองดีต่อชุมชน (ครอบครัวและโรงเรียน) โดยร่วมพัฒนาชุมชน พฤติกรรมบ่งชี้ 1.2.1 ปฏิบัติตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ โดยรู้จักควบคุมตนเอง ในการปฏิบัติตนตามหลักเบื้องต้นของศาสนาที่ตนนับถือ พฤติกรรมบ่งชี้ 1.2.2 ปฏิบัติตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ โดยรู้จักควบคุมตนเอง ในการทำความดี พฤติกรรมบ่งชี้ 1.2.3 ปฏิบัติตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ โดยรู้จักควบคุมตนเอง ในการละเว้นความชั่ว และพฤติกรรมบ่งชี้ 8.2.2 แบ่งปันทรัพย์สินและสิ่งของให้แก่ผู้อื่น

พฤติกรรมบ่งชี้ที่มีจำนวนกลุ่มผู้ประเมินเป็นผู้ปกครอง และอาจารย์ผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ 2.1.1 มีความซื่อสัตย์ทางกาย วาจา ใจ โดยการไม่ลักขโมย และพฤติกรรมบ่งชี้ 2.1.2 มีความซื่อสัตย์ทางกาย วาจา ใจ โดยการพูดแต่ความจริง พฤติกรรมบ่งชี้ 2.1.3 มีความซื่อสัตย์ทางกาย วาจา ใจ โดยการตรงต่อเวลาและหน้าที่

พฤติกรรมบ่งชี้ที่มีจำนวนกลุ่มผู้ประเมินเป็นผู้ปกครอง และอาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ 7.1.5 กตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ โดยแสดงความ

เคารพ ผู้ใหญ่ และพฤติกรรมบ่งชี้ 7.1.6 กตัญญูทวดที่ต่อผู้มีพระคุณ โดยแสดงออกซึ่งการตอบแทนอย่างเหมาะสม

พฤติกรรมบ่งชี้ที่มีจำนวนกลุ่มผู้ประเมินเป็นงานปกครอง และอาจารย์ผู้สอนวิชาสุขศึกษา ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ 3.1.1 ควบคุมตนเองและปฏิบัติตามระเบียบกฎ กติกาของสังคม เพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวม

พฤติกรรมบ่งชี้ที่มีจำนวนกลุ่มผู้ประเมินเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชางานเกษตร และอาจารย์ผู้สอนลูกเสือ ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ 8.2.1 ช่วยงานที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

พฤติกรรมบ่งชี้ที่มีจำนวนกลุ่มผู้ประเมินเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะ อาจารย์ผู้สอนวิชางานบ้าน และอาจารย์ผู้สอนวิชางานประดิษฐ์ ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ 6.1.1 ตั้งใจทำงานและรับผิดชอบในงานของตนเอง

พฤติกรรมบ่งชี้ที่มีจำนวนกลุ่มผู้ประเมินเป็นผู้ปกครอง อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ งานห้องสมุด และอาจารย์ผู้สอนวิชาคอมพิวเตอร์ ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ 4.1.1 แสวงหาความรู้จากหนังสือ พฤติกรรมบ่งชี้ 4.1.2 แสวงหาความรู้จากสื่อเทคโนโลยี และพฤติกรรมบ่งชี้ 4.1.3 แสวงหาความรู้จากผู้เชี่ยวชาญ

พฤติกรรมบ่งชี้ที่มีจำนวนกลุ่มผู้ประเมินเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะ อาจารย์ผู้สอนวิชางานบ้าน และอาจารย์ผู้สอนวิชางานประดิษฐ์ ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ 6.2.1 มีความอดทนและเพียรพยายามทำงานจนสำเร็จ

พฤติกรรมบ่งชี้ที่มีจำนวนกลุ่มผู้ประเมินเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย อาจารย์ผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ อาจารย์ผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ อาจารย์ผู้สอนวิชาดนตรี อาจารย์ผู้สอนวิชานาฏศิลป์ อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ และอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ 9.3.1 แสดงออกถึงการมีบุคลิกภาพ และควบคุมอารมณ์ของตนเองโดยเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

พฤติกรรมบ่งชี้ที่มีจำนวนกลุ่มผู้ประเมินเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย อาจารย์ผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ อาจารย์ผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ อาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม อาจารย์ผู้สอนวิชาดนตรี อาจารย์ผู้สอนวิชานาฏศิลป์ และอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ 9.1.1 แสดงความคิดเห็นและกล้าแสดงออกถึงความสามารถในการแก้ไขปัญหา หรือช่วยทำให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม พฤติกรรมบ่งชี้ 9.2.1 แสดงความมั่นใจ ในตนเอง ต่อการกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง และมีเหตุผลในสังคม และพฤติกรรมบ่งชี้ 9.3.2 แสดงความรู้ของตนเองเพื่อช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ของสังคม

พฤติกรรมบ่งชี้ที่มีจำนวนกลุ่มผู้ประเมินเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาสุขศึกษา อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะ อาจารย์ผู้สอนวิชางานบ้าน อาจารย์ผู้สอนวิชางานประดิษฐ์ อาจารย์ผู้สอนวิชางานเกษตร อาจารย์ผู้สอนลูกเสือ อาจารย์ผู้สอนศัลยกรรม อาจารย์ผู้สอนวิชาคอมพิวเตอร์ อาจารย์ผู้สอนชุมนุม

และอาจารย์ผู้สอนนิชางานไม้ ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ 8.1.1 ใช้และดูแลรักษาสมบัติของใช้ส่วนรวมไม่ให้เสียหาย

ส่วนพฤติกรรมบ่งชี้ 1.3.1 แสดงออกถึงความเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยการพูดหรือเล่าถึงพระจริยาวัตร หรือพระราชกรณียกิจ โดยแสดงออกถึงความเคารพ เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ พฤติกรรมบ่งชี้ 1.3.2 แสดงออกถึงความเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยการยืนตรงเคารพชาติ ร้องเพลงชาติ และเพลงสรรเสริญพระบารมีด้วยความจริงใจ ตั้งใจ พฤติกรรมบ่งชี้ 5.1.1 ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง โดยใช้เงินและสิ่งของของตนเอง อย่างมีเหตุผล พฤติกรรมบ่งชี้ 5.1.2 ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง โดยการเก็บออมเงิน (มีการบันทึกการเก็บออมเงิน) พฤติกรรมบ่งชี้ 5.1.3 ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง โดยใช้เวลาวางให้เป็นประโยชน์ พฤติกรรมบ่งชี้ 5.1.4 ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง โดยพึ่งตนเองได้ พฤติกรรมบ่งชี้ 7.1.1 มีมารยาทงามแบบไทยมีสัมมาคารวะ โดยไหว้ได้ถูกต้องตามแบบแผน พฤติกรรมบ่งชี้ 7.1.2 มีมารยาทงามแบบไทยมีสัมมาคารวะ โดยกล่าว สวัสดี อย่างสุภาพ พฤติกรรมบ่งชี้ 7.1.3 มีมารยาทงามแบบไทยมีสัมมาคารวะ โดยมีกิริยานอบน้อม พฤติกรรมบ่งชี้ 7.1.4 มีมารยาทงามแบบไทยมีสัมมาคารวะ โดยให้ผู้ใหญ่เดินผ่านก่อน พฤติกรรมบ่งชี้ 7.1.7 กตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ โดยเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว พฤติกรรมบ่งชี้ 7.2.1 ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และพฤติกรรมบ่งชี้ 7.3.1 ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทย มีจำนวนกลุ่มผู้ประเมินเพียงกลุ่มเดียวจึงไม่ต้องนำไปวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมิน ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้จำแนกตามกลุ่มผู้ประเมินปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 พฤติกรรมบ่งชี้จำแนกตามกลุ่มผู้ประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ภาษาไทย	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	สังคมศึกษา	สุขศึกษาและพลศึกษา	ศิลปะ	เทคโนโลยีสารสนเทศ	ภาษาต่างประเทศ	ห้องสมุดและทรัพยากร	งานประจำชั้น	งานปกครอง	ผู้ปกครอง	งานแสดง	รวม
รักษากฎระเบียบของชุมชน														2
ไม่ล่วงละเมิดสิทธิของผู้อื่น														2
เสียสละเพื่อส่วนรวม														2
เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีของชุมชน														2
ร่วมพัฒนาชุมชน														2
รู้จักควบคุมตนเองในการปฏิบัติตามหลักเบื้องต้นของศาสนาที่ตนนับถือ														2
รู้จักควบคุมตนเองในการทำความดี														2
รู้จักควบคุมตนเองในการละเว้นความชั่ว														2
การพูดหรือเล่าถึงพระจริยวัตร หรือพระราชกรณียกิจแสดงออกถึงความเคารพ เกิดทุนสถาบันพระมหากษัตริย์														1
การยินดีรองเคารพชาติ ร้องเพลงชาติ และเพลงสรรเสริญพระบารมีด้วยความจริงใจ ตั้งใจ														1
การไม่ลักขโมย														2
การพูดแต่ความจริง														2
การตรงต่อเวลาและหน้าที่														2
เพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวม														2
แสวงหาความรู้จากหนังสือ														4
แสวงหาความรู้จากสื่อเทคโนโลยี														4
แสวงหาความรู้จากผู้เชี่ยวชาญ														4
ใช้เงินและสิ่งของของตนเอง อย่างมีเหตุผล														1
การเก็บออมเงิน(มีการบันทึกการเก็บออมเงิน)														1
ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์														1
พึ่งตนเองได้														1
ตั้งใจทำงานและรับผิดชอบในงานของตนเอง														2
มีความอดทนและเพียรพยายามทำงานจนสำเร็จ														3
ไหว้ได้ถูกต้องตามแบบแผน														1
กล่าว "สวัสดี" อย่างสุภาพ														1
มีกิริยาอ่อนน้อม														1
ให้ผู้ใหญ่เดินผ่านก่อน														1
แสดงความเคารพ ผู้ใหญ่														2
แสดงออกซึ่งการตอบแทนอย่างเหมาะสม														2
เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว														1
ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม														1
ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทย														1
ใช้และดูแลรักษาสมบัติของใช้ส่วนรวม ไม่ให้เสียหาย														4
ช่วยงานที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม														2
แบ่งปันทรัพย์สินและสิ่งของให้แก่ผู้อื่น														2
แสดงความคิดเห็นและกล้าแสดงออกถึงความสามารถในการแก้ไขปัญหา หรือช่วยทำให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม														6
แสดงความมั่นใจในตนเอง ต่อการกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง และมีเหตุผลในสังคม														6
แสดงออกถึงการมีบุคลิกภาพ และควบคุมอารมณ์ของตนเองเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น														5
แสดงความรู้ของตนเองเพื่อช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ของสังคม														6
รวม	5	7	4	10	2	7	7	7	5	11	1	22	1	89

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินตามกลุ่มผู้ประเมินและพฤติกรรมที่ประเมิน

การวิเคราะห์ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้นำคะแนนการประเมินในแต่ละพฤติกรรมบ่งชี้ของกลุ่มผู้ประเมินมาทำการคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมิน โดยจำแนกตามจำนวนผู้ประเมินและจำนวนพฤติกรรมที่กลุ่มผู้ประเมินนั้นทำการประเมินร่วมกัน เพื่อให้สอดคล้องกับสูตรที่ใช้ในการคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมิน ผลการศึกษาพบว่า

ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ประเมินจำนวน 2 คน

จากการประเมินของงานประจำชั้น และผู้ปกครอง ทำการประเมินเกี่ยวกับการปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองดีต่อชุมชน มีทั้งหมด 5 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 1.1.1 โดยรักษากฎระเบียบของชุมชน 1.1.2 โดยไม่ล่วงละเมิดสิทธิของผู้อื่น 1.1.3 โดยเสียสละเพื่อส่วนรวม 1.1.4 โดยเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีของชุมชน และ 1.1.5 โดยร่วมพัฒนาชุมชน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินเป็น 0.89 และการปฏิบัติตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ โดยรู้จักควบคุมตนเอง มีทั้งหมด 3 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 1.2.1 ในการปฏิบัติตนตามหลักเบื้องต้นของศาสนาที่ตนนับถือ 1.2.2 ในการทำความดี และ 1.2.3 ในการละเว้นความชั่ว ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินเป็น 0.92 ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ประเมินจำนวน 2 คน (งานประจำชั้น และผู้ปกครอง)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์/ตัวชี้วัด/พฤติกรรมบ่งชี้	RAI
ปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองดีต่อชุมชน (5 พฤติกรรมบ่งชี้) 1.1.1 โดยรักษากฎระเบียบของชุมชน 1.1.2 โดยไม่ล่วงละเมิดสิทธิของผู้อื่น 1.1.3 โดยเสียสละเพื่อส่วนรวม 1.1.4 โดยเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีของชุมชน 1.1.5 โดยร่วมพัฒนาชุมชน	0.89
ปฏิบัติตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ โดยรู้จักควบคุมตนเอง (3 พฤติกรรมบ่งชี้) 1.2.1 ในการปฏิบัติตนตามหลักเบื้องต้นของศาสนาที่ตนนับถือ 1.2.2 ในการทำความดี 1.2.3 ในการละเว้นความชั่ว	0.92

จากการประเมินของผู้สอนคณิตศาสตร์ และผู้ปกครอง ทำการประเมินเกี่ยวกับการมีความซื่อสัตย์ทางกาย วาจา ใจ มีทั้งหมด 3 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 2.1.1 โดยการไม่ลักขโมย 2.1.2 โดยการพูดแต่ความจริง และ 2.1.3 โดยการตรงต่อเวลาและหน้าที่ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินเป็น 0.98 ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ประเมินจำนวน 2 คน (ผู้สอนคณิตศาสตร์ และผู้ปกครอง)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์/ตัวชี้วัด/พฤติกรรมบ่งชี้	RAI
มีความซื่อสัตย์ทางกาย วาจา ใจ (3 พฤติกรรมบ่งชี้)	0.98
2.1.1 โดยการไม่ลักขโมย	
2.1.2 โดยการพูดแต่ความจริง	
2.1.3 โดยการตรงต่อเวลาและหน้าที่	

จากการประเมินของผู้สอนสุขศึกษาและพลศึกษา และงานปกครอง ทำการประเมินเกี่ยวกับการมีวินัย มี 1 พฤติกรรมบ่งชี้ คือ 3.1.1 ควบคุมตนเองและปฏิบัติตามระเบียบกฎ กติกาของสังคม เพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวม ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินเป็น 0.95 ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 4

ตาราง 4 ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ประเมินจำนวน 2 คน (ผู้สอนสุขศึกษาและพลศึกษา และงานปกครอง)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์/ตัวชี้วัด/พฤติกรรมบ่งชี้	RAI
มีวินัย (1 พฤติกรรมบ่งชี้)	0.95
3.1.1 ควบคุมตนเองและปฏิบัติตามระเบียบกฎ กติกาของสังคม เพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวม	

จากการประเมินของผู้สอนศิลปศึกษา และเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำการประเมินเกี่ยวกับการมุ่งมั่นในการทำงาน มี 1 พฤติกรรมบ่งชี้ คือ 6.1.1 ตั้งใจทำงานและรับผิดชอบในงานของตนเอง ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินเป็น 0.98 ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 5

ตาราง 5 ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ประเมินจำนวน 2 คน (ผู้สอนศิลปศึกษา และเทคโนโลยีสารสนเทศ)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์/ตัวชี้วัด/พฤติกรรมบ่งชี้	RAI
มุ่งมั่นในการทำงาน (1 พฤติกรรมบ่งชี้)	0.98
6.1.1 ตั้งใจทำงานและรับผิดชอบในงานของตนเอง	

จากการประเมินของผู้สอนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และผู้ปกครอง ทำการประเมินเกี่ยวกับการรักความเป็นไทย ด้านความกตัญญูทเวที่ต่อผู้มีพระคุณ มีทั้งหมด 2 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 7.1.5 โดยแสดงความเคารพ ผู้ใหญ่ และ 7.1.6 โดยแสดงออกซึ่งการตอบแทนอย่างเหมาะสม ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินเป็น 0.92 ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 6

ตาราง 6 ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ประเมินจำนวน 2 คน (ผู้สอนสังคมศึกษาฯ และผู้ปกครอง)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์/ตัวชี้วัด/พฤติกรรมบ่งชี้	RAI
รักความเป็นไทย กตัญญูทเวที่ต่อผู้มีพระคุณ (2 พฤติกรรมบ่งชี้) 7.1.5 โดยแสดงความเคารพ ผู้ใหญ่ 7.1.6 โดยแสดงออกซึ่งการตอบแทนอย่างเหมาะสม	0.92

จากการประเมินของผู้สอนเทคโนโลยีสารสนเทศ และห้องสมุด/สัถยภาพ ทำการประเมินเกี่ยวกับการมีจิตสาธารณะ มี 1 พฤติกรรมบ่งชี้ คือ 8.2.1 ช่วยงานที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินเป็น 0.98 ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 7

ตาราง 7 ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ประเมินจำนวน 2 คน (ผู้สอนเทคโนโลยีสารสนเทศ และห้องสมุด/สัถยภาพ)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์/ตัวชี้วัด/พฤติกรรมบ่งชี้	RAI
มีจิตสาธารณะ (1 พฤติกรรมบ่งชี้) 8.2.1 ช่วยงานที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	0.98

ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ประเมินจำนวน 3 คน

จากการประเมินของผู้สอนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ศิลปศึกษา และเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำการประเมินเกี่ยวกับการมุ่งมั่นในการทำงาน มี 1 พฤติกรรมบ่งชี้ คือ 6.2.1 มีความอดทนและเพียรพยายามทำงานจนสำเร็จ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินเป็น 0.94 ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 8

ตาราง 8 ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ประเมินจำนวน 3 คน (ผู้สอนสังคมศึกษาฯ ศิลปศึกษา และเทคโนโลยีสารสนเทศ)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์/ตัวชี้วัด/พฤติกรรมบ่งชี้	RAI
มุ่งมั่นในการทำงาน (1 พฤติกรรมบ่งชี้)	0.94
6.2.1 มีความอดทนและเพียรพยายามทำงานจนสำเร็จ	

ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ประเมินจำนวน 4 คน

จากการประเมินของผู้สอนเทคโนโลยีสารสนเทศ ภาษาต่างประเทศ ห้องสมุด/สัทยภาพ และผู้ปกครอง ทำการประเมินเกี่ยวกับการใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีทั้งหมด 3 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 4.1.1 แสวงหาความรู้จากหนังสือ 4.1.2 แสวงหาความรู้จากสื่อเทคโนโลยี และ 4.1.3 แสวงหาความรู้จากผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินเป็น 0.89 ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 9

ตาราง 9 ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ประเมินจำนวน 4 คน (ผู้สอนเทคโนโลยีสารสนเทศ ภาษาต่างประเทศ ห้องสมุด/สัทยภาพ และผู้ปกครอง)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์/ตัวชี้วัด/พฤติกรรมบ่งชี้	RAI
ใฝ่รู้ใฝ่เรียน (3 พฤติกรรมบ่งชี้)	0.89
4.1.1 แสวงหาความรู้จากหนังสือ	
4.1.2 แสวงหาความรู้จากสื่อเทคโนโลยี	
4.1.3 แสวงหาความรู้จากผู้เชี่ยวชาญ	

จากการประเมินของผู้สอนสุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศ และห้องสมุด/สัทยภาพ ทำการประเมินเกี่ยวกับการมีจิตสาธารณะ มี 1 พฤติกรรมบ่งชี้ คือ 8.1.1 ใช้และดูแลรักษาสมบัติของใช้ส่วนรวม ไม่ให้เสียหาย ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินเป็น 0.84 ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 10

ตาราง 10 ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ประเมินจำนวน 4 คน (ผู้สอนสุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศ และห้องสมุด/สัทยภาพ)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์/ตัวชี้วัด/พฤติกรรมบ่งชี้	RAI
มีจิตสาธารณะ (1 พฤติกรรมบ่งชี้)	0.84
8.1.1 ใช้และดูแลรักษาสมบัติของใช้ส่วนรวม ไม่ให้เสียหาย	

ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ประเมินจำนวน 5 คน

จากการประเมินของผู้สอนภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ศิลปศึกษา และภาษาต่างประเทศ ทำการประเมินเกี่ยวกับการกล้าแสดงออก มี 1 พฤติกรรมบ่งชี้ คือ 9.3.1 แสดงออกถึงการมีบุคลิกภาพ และควบคุมอารมณ์ของตนเองโดยเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินเป็น 0.92 ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 11

ตาราง 11 ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ประเมินจำนวน 5 คน (ผู้สอนภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ศิลปศึกษา และภาษาต่างประเทศ)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์/ตัวชี้วัด/พฤติกรรมบ่งชี้	RAI
กล้าแสดงออก (1 พฤติกรรมบ่งชี้)	0.92
9.3.1 แสดงออกถึงการมีบุคลิกภาพ และควบคุมอารมณ์ของตนเองโดยเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น	

ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ประเมินจำนวน 6 คน

จากการประเมินของผู้สอนภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ศิลปศึกษา และภาษาต่างประเทศ ทำการประเมินเกี่ยวกับการกล้าแสดงออก มีทั้งหมด 3 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 9.1.1 แสดงความคิดเห็นและกล้าแสดงออกถึงความสามารถในการแก้ไขปัญหา หรือช่วยทำให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม 9.2.1 แสดงความมั่นใจ ในตนเอง ต่อการกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง และมีเหตุผลในสังคม และ 9.3.2 แสดงความรู้ของตนเองเพื่อช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ของสังคม ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินเป็น 0.94 ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 12

ตาราง 12 ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ประเมินจำนวน 6 คน (ผู้สอนภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษาฯ ศิลปศึกษา และภาษาต่างประเทศ)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์/ตัวชี้วัด/พฤติกรรมบ่งชี้	RAI
กล้าแสดงออก (3 พฤติกรรมบ่งชี้)	0.94
9.1.1 แสดงความคิดเห็นและกล้าแสดงออกถึงความสามารถในการแก้ไขปัญหา หรือช่วยทำให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม	
9.2.1 แสดงความมั่นใจ ในตนเอง ต่อการกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง และมีเหตุผลในสังคม	
9.3.2 แสดงความรู้ของตนเองเพื่อช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ของสังคม	

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของผู้ประเมินจากการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารตามขั้นตอน ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายในการศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผล

กลุ่มเป้าหมายในการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการตรวจสอบความสอดคล้องของผู้ประเมินในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ปีการศึกษา 2552 ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ฝ่ายปกครองและผู้บริหารโรงเรียนในระดับประถมศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ปีการศึกษา 2552 ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) มีลักษณะเป็นแบบประเมินระดับการปฏิบัติของนักเรียนตามพฤติกรรมบ่งชี้ มี 3 ระดับ ได้แก่ ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติบางครั้ง ไม่ปฏิบัติเลย ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ วิเคราะห์พฤติกรรมสำคัญจากพฤติกรรมบ่งชี้

ในขั้นตอนนี้เป็นการดำเนินการในรูปของคณะกรรมการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) โดยนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทั้ง 8 ประการ มาศึกษานิยาม/ ตัวชี้วัด/ พฤติกรรมบ่งชี้ แล้วพิจารณาจัดทำคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นของโรงเรียน และร่วมกันให้คำนิยาม กำหนดตัวชี้วัด และพฤติกรรมบ่งชี้

2. เลือกรูปแบบของเครื่องมือวัด

ในการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ครั้งนี้ทางโรงเรียนเลือกใช้เครื่องมือวัดและประเมินเป็นแบบประเมินระดับการปฏิบัติของนักเรียนตามพฤติกรรมบ่งชี้ของนักเรียน โดยจำแนกพฤติกรรมบ่งชี้ออกตามผู้กลุ่มผู้ประเมิน โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubrics) ดังนี้ ปฏิบัติเป็นประจำ ได้ 2 คะแนน ปฏิบัติบางครั้ง ได้ 1 คะแนน และไม่ปฏิบัติเลย ได้ 0 คะแนน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คณะกรรมการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ได้กำหนดกลุ่มผู้ประเมินให้เหมาะสมและสอดคล้องกับธรรมชาติของพฤติกรรมบ่งชี้มากที่สุด พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ประเมินแต่ละกลุ่มทราบถึงวิธีการประเมินและพฤติกรรมบ่งชี้ที่ต้องประเมิน ดังนี้

ข้อ 1 รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์

ตัวชี้วัดที่ 1.1 เป็นพลเมืองดีของชาติ

พฤติกรรมบ่งชี้ 1.1.1 ปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองดีต่อชุมชน (ครอบครัวและโรงเรียน) โดยรักษากฎระเบียบของชุมชน

กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ปกครอง อาจารย์ประจำชั้น

พฤติกรรมบ่งชี้ 1.1.2 ปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองดีต่อชุมชน (ครอบครัวและโรงเรียน) โดยไม่ล่วงละเมิดสิทธิของผู้อื่น

กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ปกครอง อาจารย์ประจำชั้น

พฤติกรรมบ่งชี้ 1.1.3 ปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองดีต่อชุมชน (ครอบครัวและโรงเรียน) โดยเสียสละเพื่อส่วนรวม

กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ปกครอง อาจารย์ประจำชั้น

พฤติกรรมบ่งชี้ 1.1.4 ปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองดีต่อชุมชน (ครอบครัวและโรงเรียน) โดยเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีของชุมชน

กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ปกครอง อาจารย์ประจำชั้น

พฤติกรรมบ่งชี้ 1.1.5 ปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองดีต่อชุมชน (ครอบครัวและโรงเรียน) โดยร่วมพัฒนาชุมชน

กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ปกครอง อาจารย์ประจำชั้น

ตัวชี้วัดที่ 1.2 ศรัทธายึดมั่น และปฏิบัติตนตามหลักศาสนา

พฤติกรรมบ่งชี้ 1.2.1 ปฏิบัติตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ โดยรู้จักควบคุมตนเอง ในการปฏิบัติตนตามหลักเบื้องต้นของศาสนาที่ตนนับถือ

กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ปกครอง อาจารย์ประจำชั้น

พฤติกรรมบ่งชี้ 1.2.2 ปฏิบัติตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ โดยรู้จักควบคุมตนเอง ในการทำความดี

กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ปกครอง อาจารย์ประจำชั้น

พฤติกรรมบ่งชี้ 1.2.3 ปฏิบัติตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ โดยรู้จักควบคุมตนเอง ในการละเว้นความชั่ว

กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ปกครอง อาจารย์ประจำชั้น

ตัวชี้วัดที่ 1.3 เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

พฤติกรรมบ่งชี้ 1.3.1 แสดงออกถึงความเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยการพูดหรือเล่าถึงพระจริยาวัตร หรือพระราชกรณียกิจ โดยแสดงออกถึงความเคารพ เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ อาจารย์ประจำชั้น

พฤติกรรมบ่งชี้ 1.3.2 แสดงออกถึงความเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยการยืนตรงเคารพชาติ ร้องเพลงชาติ และเพลงสรรเสริญพระบารมีด้วยความจริงใจ ตั้งใจ

กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ อาจารย์ประจำชั้น

ข้อ 2 ความซื่อสัตย์

ตัวชี้วัดที่ 2.1 มีความซื่อสัตย์ทางกาย วาจา ใจ

พฤติกรรมบ่งชี้ 2.1.1 มีความซื่อสัตย์ทางกาย วาจา ใจ โดยการไม่ลักขโมย

กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ปกครอง อาจารย์ผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์

พฤติกรรมบ่งชี้ 2.1.2 มีความซื่อสัตย์ทางกาย วาจา ใจ โดยการพูดแต่ความจริง

กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ปกครอง อาจารย์ผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์

พฤติกรรมบ่งชี้ 2.1.3 มีความซื่อสัตย์ทางกาย วาจา ใจ โดยการตรงต่อเวลาและ

หน้าที่

กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ปกครอง อาจารย์ผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์

ข้อ 3 มีวินัย

ตัวชี้วัดที่ 3.1 ควบคุมตนเอง และปฏิบัติตนตามระเบียบกฎ กติกาของสังคม เพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวม

พฤติกรรมบ่งชี้ 3.1.1 ควบคุมตนเองและปฏิบัติตนตามระเบียบกฎ กติกาของสังคม เพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวม

กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ งานปกครอง อาจารย์ผู้สอนวิชาสุขศึกษา

ข้อ 4 ใฝ่รู้ใฝ่เรียน

ตัวชี้วัดที่ 4.1 แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ

พฤติกรรมบ่งชี้ 4.1.1 แสวงหาความรู้จากหนังสือ

กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ปกครอง อาจารย์ผู้สอนวิชาคอมพิวเตอร์ อาจารย์ผู้สอน
วิชาภาษาอังกฤษ งานห้องสมุด

พฤติกรรมบ่งชี้ 4.1.2 แสวงหาความรู้จากสื่อเทคโนโลยี

กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ปกครอง อาจารย์ผู้สอนวิชาคอมพิวเตอร์ อาจารย์ผู้สอน
วิชาภาษาอังกฤษ งานห้องสมุด

พฤติกรรมบ่งชี้ 4.1.3 แสวงหาความรู้จากผู้เชี่ยวชาญ

กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ปกครอง อาจารย์ผู้สอนวิชาคอมพิวเตอร์ อาจารย์ผู้สอน
วิชาภาษาอังกฤษ งานห้องสมุด

ข้อ 5 อยู่อย่างพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ 5.1 ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง

พฤติกรรมบ่งชี้ 5.1.1 ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง โดยใช้เงินและสิ่งของของตนเอง
อย่างมีเหตุผล

กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ปกครอง

พฤติกรรมบ่งชี้ 5.1.2 ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง โดยการเก็บออมเงิน (มีการ
บันทึกการเก็บออมเงิน)

กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ปกครอง

พฤติกรรมบ่งชี้ 5.1.3 ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง โดยใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ปกครอง

พฤติกรรมบ่งชี้ 5.1.4 ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง โดยพึ่งตนเองได้

กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ปกครอง

ข้อ 6 มุ่งมั่นในการทำงาน

ตัวชี้วัดที่ 6.1. ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

พฤติกรรมบ่งชี้ 6.1.1 ตั้งใจทำงานและรับผิดชอบในงานของตนเอง

กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะ อาจารย์ผู้สอนวิชางานบ้าน
อาจารย์ผู้สอนวิชางานประดิษฐ์

พฤติกรรมบ่งชี้ 6.2.1 มีความอดทนและเพียรพยายามทำงานจนสำเร็จ

กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะ อาจารย์ผู้สอนวิชางานบ้าน อาจารย์ผู้สอนวิชางานประดิษฐ์

ข้อ 7 รักความเป็นไทย

ตัวชี้วัดที่ 7.1. ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมไทย และมีความ
กตัญญูกตเวที

พฤติกรรมบ่งชี้ 7.1.1 มีมารยาทงดงามแบบไทยมีสัมมาคารวะ โดยไหว้ได้ถูกต้อง
ตามแบบแผน

อย่างสุภาพ	กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม พฤติกรรมบ่งชี้ 7.1.2 มีมารยาทงามแบบไทยมีสัมมาคารวะ โดยกล่าว สวัสดี
น้อม	กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม พฤติกรรมบ่งชี้ 7.1.3 มีมารยาทงามแบบไทยมีสัมมาคารวะ โดยมีกิริยานอบ
ผ่านก่อน	กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม พฤติกรรมบ่งชี้ 7.1.4 มีมารยาทงามแบบไทยมีสัมมาคารวะ โดยให้ผู้ใหญ่เดิน
วัฒนธรรม	กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม พฤติกรรมบ่งชี้ 7.1.5 กตัญญูทักทายต่อผู้มีพระคุณ โดยแสดงความเคารพ ผู้ใหญ่ กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ปกครอง อาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและ พฤติกรรมบ่งชี้ 7.1.6 กตัญญูทักทายต่อผู้มีพระคุณ โดยแสดงออกซึ่งการตอบแทน
อย่างเหมาะสม	กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ปกครอง อาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและ
วัฒนธรรม	พฤติกรรมบ่งชี้ 7.1.7 กตัญญูทักทายต่อผู้มีพระคุณ โดยเป็นสมาชิกที่ดีของ
ครอบครัว	กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ปกครอง ตัวชี้วัดที่ 7.2 เห็นคุณค่า ใช้อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง
เหมาะสม	พฤติกรรมบ่งชี้ 7.2.1 ใช้อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่าง
ถูกต้องเหมาะสม	กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย ตัวชี้วัดที่ 7.3 อนุรักษ์สืบทอดภูมิปัญญาไทย พฤติกรรมบ่งชี้ 7.3.1 ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทย
	กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ งานการแสดง ข้อ 8 มีจิตสาธารณะ ตัวชี้วัดที่ 8.1 หลีกเลี่ยงการใช้หรือการกระทำที่จะก่อให้เกิดความชำรุดเสียหายต่อ สมบัติของส่วนรวม พฤติกรรมบ่งชี้ 8.1.1 ใช้และดูแลรักษาสมบัติของใช้ส่วนรวม ไม่ให้เสียหาย

กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนวิชาสุขศึกษา อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะ อาจารย์ผู้สอนวิชางานบ้าน อาจารย์ผู้สอนวิชางานประดิษฐ์ อาจารย์ผู้สอนวิชางานเกษตร อาจารย์ผู้สอนวิชางานไม้ อาจารย์ผู้สอนวิชาคอมพิวเตอร์ อาจารย์ผู้สอนศัลยกรรม อาจารย์ผู้สอนลูกเสือ อาจารย์ผู้สอนชุมนุม

ตัวชี้วัดที่ 8.2 ร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

พฤติกรรมบ่งชี้ 8.2.1 ช่วยงานที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนวิชางานเกษตร อาจารย์ผู้สอนลูกเสือ

พฤติกรรมบ่งชี้ 8.2.2 แบ่งปันทรัพย์สินและสิ่งของให้แก่ผู้อื่น

กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ ผู้ปกครอง อาจารย์ประจำชั้น

ข้อ 9 กล้าแสดงออก

ตัวชี้วัดที่ 9.1 กล้าคิด กล้าทำ ในสิ่งที่ดีมีประโยชน์

พฤติกรรมบ่งชี้ 9.1.1 แสดงความคิดเห็นและกล้าแสดงออกถึงความสามารถในการแก้ไขปัญหา หรือช่วยทำให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม

กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย อาจารย์ผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ อาจารย์ผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ อาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม อาจารย์ผู้สอนวิชาดนตรี อาจารย์ผู้สอนวิชานาฏศิลป์ อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ

ตัวชี้วัดที่ 9.2 ความเป็นตัวของตัวเอง มีเหตุผล และรู้จักรักษามารยาท

พฤติกรรมบ่งชี้ 9.2.1 แสดงความมั่นใจ ในตนเอง ต่อการกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง และมีเหตุผลในสังคม

กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย อาจารย์ผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ อาจารย์ผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ อาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม อาจารย์ผู้สอนวิชาดนตรี อาจารย์ผู้สอนวิชานาฏศิลป์ อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ

ตัวชี้วัดที่ 9.3 ความพร้อมด้านบุคลิกภาพ อารมณ์ สังคม สติปัญญา

พฤติกรรมบ่งชี้ 9.3.1 แสดงออกถึงการมีบุคลิกภาพ และควบคุมอารมณ์ของตนเองโดยเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย อาจารย์ผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ อาจารย์ผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ อาจารย์ผู้สอนวิชาดนตรี อาจารย์ผู้สอนวิชานาฏศิลป์ อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ

พฤติกรรมบ่งชี้ 9.3.2 แสดงความรู้ของตนเองเพื่อช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ของสังคม

กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย อาจารย์ผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ อาจารย์ผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ อาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม อาจารย์ผู้สอนวิชาดนตรี อาจารย์ผู้สอนวิชานาฏศิลป์ อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของผู้ประเมินจากการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยจำแนกพฤติกรรมบ่งชี้ตามกลุ่มผู้ประเมินที่มีตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป ดังนี้

พฤติกรรมบ่งชี้ที่มีจำนวนกลุ่มผู้ประเมินเป็นผู้ปกครอง และอาจารย์ประจำชั้น ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ 1.1.1 ปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองดีต่อชุมชน (ครอบครัวและโรงเรียน) โดยรักษากฎระเบียบของชุมชน พฤติกรรมบ่งชี้ 1.1.2 ปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองดีต่อชุมชน (ครอบครัวและโรงเรียน) โดยไม่ล่วงละเมิดสิทธิของผู้อื่น พฤติกรรมบ่งชี้ 1.1.3 ปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองดีต่อชุมชน (ครอบครัวและโรงเรียน) โดยเสียสละเพื่อส่วนรวม พฤติกรรมบ่งชี้ 1.1.4 ปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองดีต่อชุมชน (ครอบครัวและโรงเรียน) โดยเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีของชุมชน พฤติกรรมบ่งชี้ 1.1.5 ปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองดีต่อชุมชน (ครอบครัวและโรงเรียน) โดยร่วมพัฒนาชุมชน พฤติกรรมบ่งชี้ 1.2.1 ปฏิบัติตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ โดยรู้จักควบคุมตนเอง ในการปฏิบัติตนตามหลักเบื้องต้นของศาสนาที่ตนนับถือ พฤติกรรมบ่งชี้ 1.2.2 ปฏิบัติตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ โดยรู้จักควบคุมตนเอง ในการทำความดี พฤติกรรมบ่งชี้ 1.2.3 ปฏิบัติตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ โดยรู้จักควบคุมตนเอง ในการละเว้นความชั่ว และพฤติกรรมบ่งชี้ 8.2.2 แบ่งปันทรัพย์สินและสิ่งของให้แก่ผู้อื่น

พฤติกรรมบ่งชี้ที่มีจำนวนกลุ่มผู้ประเมินเป็นผู้ปกครอง และอาจารย์ผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ 2.1.1 มีความซื่อสัตย์ทางกาย วาจา ใจ โดยการไม่ลักขโมย และพฤติกรรมบ่งชี้ 2.1.2 มีความซื่อสัตย์ทางกาย วาจา ใจ โดยการพูดแต่ความจริง พฤติกรรมบ่งชี้ 2.1.3 มีความซื่อสัตย์ทางกาย วาจา ใจ โดยการตรงต่อเวลาและหน้าที่

พฤติกรรมบ่งชี้ที่มีจำนวนกลุ่มผู้ประเมินเป็นผู้ปกครอง และอาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ 7.1.5 กตัญญูทวดเวที่ต่อผู้มีพระคุณ โดยแสดงความเคารพ ผู้ใหญ่ และพฤติกรรมบ่งชี้ 7.1.6 กตัญญูทวดเวที่ต่อผู้มีพระคุณ โดยแสดงออกซึ่งการตอบแทนอย่างเหมาะสม

พฤติกรรมบ่งชี้ที่มีจำนวนกลุ่มผู้ประเมินเป็นงานปกครอง และอาจารย์ผู้สอนวิชาสุขศึกษา ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ 3.1.1 ควบคุมตนเองและปฏิบัติตนตามระเบียบกฎ กติกาของสังคม เพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวม

พฤติกรรมบ่งชี้ที่มีจำนวนกลุ่มผู้ประเมินเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชางานเกษตร และอาจารย์ผู้สอนลูกเสือ ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ 8.2.1 ช่วยงานที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

พฤติกรรมบ่งชี้ที่มีจำนวนกลุ่มผู้ประเมินเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะ อาจารย์ผู้สอนวิชางานบ้าน และอาจารย์ผู้สอนวิชางานประดิษฐ์ ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ 6.1.1 ตั้งใจทำงานและรับผิดชอบในงานของตนเอง

พฤติกรรมบ่งชี้ที่มีจำนวนกลุ่มผู้ประเมินเป็นผู้ปกครอง อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ งานห้องสมุด และอาจารย์ผู้สอนวิชาคอมพิวเตอร์ ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ 4.1.1 แสวงหาความรู้จากหนังสือ พฤติกรรมบ่งชี้ 4.1.2 แสวงหาความรู้จากสื่อเทคโนโลยี และพฤติกรรมบ่งชี้ 4.1.3 แสวงหาความรู้จากผู้เชี่ยวชาญ

พฤติกรรมบ่งชี้ที่มีจำนวนกลุ่มผู้ประเมินเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะ อาจารย์ผู้สอนวิชางานบ้าน และอาจารย์ผู้สอนวิชางานประดิษฐ์ ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ 6.2.1 มีความอดทนและเพียรพยายามทำงานจนสำเร็จ

พฤติกรรมบ่งชี้ที่มีจำนวนกลุ่มผู้ประเมินเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย อาจารย์ผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ อาจารย์ผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ อาจารย์ผู้สอนวิชาดนตรี อาจารย์ผู้สอนวิชา นาฏศิลป์ อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ และอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ 9.3.1 แสดงออกถึงการมีบุคลิกภาพ และควบคุมอารมณ์ของตนเองโดยเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

พฤติกรรมบ่งชี้ที่มีจำนวนกลุ่มผู้ประเมินเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย อาจารย์ผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ อาจารย์ผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ อาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม อาจารย์ผู้สอนวิชาดนตรี อาจารย์ผู้สอนวิชานาฏศิลป์ และอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ 9.1.1 แสดงความคิดเห็นและกล้าแสดงออกถึงความสามารถในการแก้ไขปัญหา หรือช่วยทำให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม พฤติกรรมบ่งชี้ 9.2.1 แสดงความมั่นใจ ในตนเอง ต่อการกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง และมีเหตุผลในสังคม และพฤติกรรมบ่งชี้ 9.3.2 แสดงความรู้ของตนเองเพื่อช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ของสังคม

พฤติกรรมบ่งชี้ที่มีจำนวนกลุ่มผู้ประเมินเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาสุขศึกษา อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลปะ อาจารย์ผู้สอนวิชางานบ้าน อาจารย์ผู้สอนวิชางานประดิษฐ์ อาจารย์ผู้สอนวิชางานเกษตร อาจารย์ผู้สอนลูกเสือ อาจารย์ผู้สอนศัลยกรรม อาจารย์ผู้สอนวิชาคอมพิวเตอร์ อาจารย์ผู้สอนชุมนุม และอาจารย์ผู้สอนวิชางานไม้ ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ 8.1.1 ใช้และดูแลรักษาสมบัติของใช้ส่วนรวม ไม่ให้เสียหาย

ส่วนพฤติกรรมบ่งชี้ 1.3.1 แสดงออกถึงความเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยการพูดหรือเล่าถึงพระจริยาวัตร หรือพระราชกรณียกิจ โดยแสดงออกถึงความเคารพ เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ พฤติกรรมบ่งชี้ 1.3.2 แสดงออกถึงความเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยการยืนตรงเคารพชาติ ร้องเพลงชาติ และเพลงสรรเสริญพระบารมีด้วยความจริงใจ ตั้งใจ พฤติกรรมบ่งชี้ 5.1.1 ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง โดยใช้เงินและสิ่งของของตนเอง อย่างมีเหตุผล พฤติกรรมบ่งชี้ 5.1.2 ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง โดยการเก็บออมเงิน (มีการบันทึกการเก็บออมเงิน) พฤติกรรมบ่งชี้ 5.1.3 ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง โดยใช้เวลาวางให้เป็นประโยชน์ พฤติกรรมบ่งชี้ 5.1.4 ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง โดยพึ่งตนเองได้ พฤติกรรมบ่งชี้ 7.1.1 มีมารยาทงดงามแบบไทยมีสัมมาคารวะ โดยไหว้ได้ถูกต้องตามแบบแผน พฤติกรรมบ่งชี้ 7.1.2 มีมารยาท

งดงามแบบไทยมีสัมมาคารวะ โดยกล่าว สวัสดี อย่างสุภาพ พฤติกรรมบ่งชี้ 7.1.3 มีมารยาทงามแบบไทยมีสัมมาคารวะ โดยมีกิริยานอบน้อม พฤติกรรมบ่งชี้ 7.1.4 มีมารยาทงามแบบไทยมีสัมมาคารวะ โดยให้ผู้ใหญ่เดินผ่านก่อน พฤติกรรมบ่งชี้ 7.1.7 กตัญญูทเวทิต่อผู้มีพระคุณ โดยเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว พฤติกรรมบ่งชี้ 7.2.1 ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และพฤติกรรมบ่งชี้ 7.3.1 ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทย มีจำนวนกลุ่มผู้ประเมินเพียงกลุ่มเดียวจึงไม่จำเป็นต้องนำไปวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมิน

การเลือกใช้สถิติเพื่อวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมิน ผู้วิจัยเลือกใช้สูตรการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมิน (Rater Agreement Index: RAI) ของ Burry-Stock (Burry-Stock. 1996:256) ในการคำนวณให้เป็นไปตามธรรมชาติของข้อมูล ดังนี้

กรณีที่ 1 มีคุณลักษณะที่ประเมินเดียว จำนวนผู้ได้รับการประเมินคนเดียวและจำนวนผู้ประเมิน 2 คน

กรณีที่ 2 มีคุณลักษณะที่ประเมินหลายคุณลักษณะ จำนวนผู้ได้รับการประเมินคนเดียวและจำนวนผู้ประเมิน 2 คน

กรณีที่ 3 มีคุณลักษณะที่ประเมินหลายคุณลักษณะ จำนวนผู้ได้รับการประเมินหลายคนและจำนวนผู้ประเมิน 2 คน

กรณีที่ 4 มีคุณลักษณะที่ประเมินเดียว จำนวนผู้ได้รับการประเมินคนเดียวและจำนวนผู้ประเมินหลายคน

กรณีที่ 5 มีคุณลักษณะที่ประเมินหลายคุณลักษณะ จำนวนผู้ได้รับการประเมินคนเดียวและจำนวนผู้ประเมินหลายคน

กรณีที่ 6 มีคุณลักษณะที่ประเมินหลายคุณลักษณะ จำนวนผู้ได้รับการประเมินหลายคนและจำนวนผู้ประเมินหลายคน

สรุปผลการวิจัย

ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินตามกลุ่มผู้ประเมินและพฤติกรรมที่ประเมิน พบว่า

ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ประเมินจำนวน 2 คน

จากการประเมินของงานประจำชั้น และผู้ปกครอง ทำการประเมินเกี่ยวกับการปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองดีต่อชุมชน มีทั้งหมด 5 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 1.1.1 โดยรักษากฎระเบียบของชุมชน 1.1.2 โดยไม่ล่วงละเมิดสิทธิของผู้อื่น 1.1.3 โดยเสียสละเพื่อส่วนรวม 1.1.4 โดยเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีของชุมชน และ 1.1.5 โดยร่วมพัฒนาชุมชน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินเป็น 0.89 และการปฏิบัติตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ โดยรู้จักควบคุมตนเอง มีทั้งหมด 3 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 1.2.1 ในการปฏิบัติตนตามหลักเบื้องต้นของศาสนาที่ตนนับถือ 1.2.2 ในการทำความดี และ 1.2.3 ในการละเว้นความชั่ว ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินเป็น 0.92

จากการประเมินของผู้สอนคณิตศาสตร์ และผู้ปกครอง ทำการประเมินเกี่ยวกับการมีความซื่อสัตย์ทางกาย วาจา ใจ มีทั้งหมด 3 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 2.1.1 โดยการไม่ลักขโมย 2.1.2 โดยการพูดแต่ความจริง และ 2.1.3 โดยการตรงต่อเวลาและหน้าที่ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินเป็น 0.98

จากการประเมินของผู้สอนสุขศึกษาและพลศึกษา และงานปกครอง ทำการประเมินเกี่ยวกับการมีวินัย มี 1 พฤติกรรมบ่งชี้ คือ 3.1.1 ควบคุมตนเองและปฏิบัติตามระเบียบกฎกติกาของสังคม เพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวม ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินเป็น 0.95

จากการประเมินของผู้สอนศิลปศึกษา และเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำการประเมินเกี่ยวกับการมุ่งมั่นในการทำงาน มี 1 พฤติกรรมบ่งชี้ คือ 6.1.1 ตั้งใจทำงานและรับผิดชอบในงานของตนเอง ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินเป็น 0.98

จากการประเมินของผู้สอนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และผู้ปกครอง ทำการประเมินเกี่ยวกับการรักความเป็นไทย ด้านความกตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ มีทั้งหมด 2 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 7.1.5 โดยแสดงความเคารพ ผู้ใหญ่ และ 7.1.6 โดยแสดงออกซึ่งการตอบแทนอย่างเหมาะสม ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินเป็น 0.92

จากการประเมินของผู้สอนเทคโนโลยีสารสนเทศ และห้องสมุด/ศัลยกรรม ทำการประเมินเกี่ยวกับการมีจิตสาธารณะ มี 1 พฤติกรรมบ่งชี้ คือ 8.2.1 ช่วยงานที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินเป็น 0.98

ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ประเมินจำนวน 3 คน

จากการประเมินของผู้สอนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ศิลปศึกษา และเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำการประเมินเกี่ยวกับการมุ่งมั่นในการทำงาน มี 1 พฤติกรรมบ่งชี้ คือ 6.2.1 มีความอดทนและเพียรพยายามทำงานจนสำเร็จ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินเป็น 0.94

ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ประเมินจำนวน 4 คน

จากการประเมินของผู้สอนเทคโนโลยีสารสนเทศ ภาษาต่างประเทศ ห้องสมุด/ศัลยกรรม และผู้ปกครอง ทำการประเมินเกี่ยวกับการใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีทั้งหมด 3 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 4.1.1 แสวงหาความรู้จากหนังสือ 4.1.2 แสวงหาความรู้จากสื่อเทคโนโลยี และ 4.1.3 แสวงหาความรู้จากผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินเป็น 0.89

จากการประเมินของผู้สอนสุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศ และห้องสมุด/ศัลยกรรม ทำการประเมินเกี่ยวกับการมีจิตสาธารณะ มี 1 พฤติกรรมบ่งชี้ คือ 8.1.1 ใช้และดูแลรักษาสมบัติของใช้ส่วนรวม ไม่ให้เสียหาย ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินเป็น 0.84

ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ประเมินจำนวน 5 คน

จากการประเมินของผู้สอนภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ศิลปศึกษา และภาษาต่างประเทศ ทำการประเมินเกี่ยวกับการกล้าแสดงออก มี 1 พฤติกรรมบ่งชี้ คือ 9.3.1

แสดงออกถึงการมีบุคลิกภาพ และควบคุมอารมณ์ของตนเองโดยเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินเป็น 0.92

ค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ประเมินจำนวน 6 คน

จากการประเมินของผู้สอนภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ศิลปะศึกษา และภาษาต่างประเทศ ทำการประเมินเกี่ยวกับการกล้าแสดงออก มีทั้งหมด 3 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 9.1.1 แสดงความคิดเห็นและกล้าแสดงออกถึงความสามารถในการแก้ไขปัญหา หรือช่วยให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม 9.2.1 แสดงความมั่นใจ ในตนเอง ต่อการกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง และมีเหตุผลในสังคม และ 9.3.2 แสดงความรู้ของตนเองเพื่อช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ของสังคม ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินเป็น 0.94

อภิปรายผลการวิจัย

ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินตามกลุ่มผู้ประเมินและพฤติกรรมที่ประเมิน พบว่า อยู่ในระดับสูงโดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินอยู่ระหว่าง 0.84-0.98 แสดงให้เห็นว่าในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม) ของผู้ประเมินเป็นไปในทิศทางเดียวกัน นั้นแสดงถึงพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกนั้นนักเรียนได้แสดงจนเป็นลักษณะนิสัย เพราะจากการที่ผู้ประเมินที่มาจากหลาย ๆ ฝ่าย จะทำการสังเกตนักเรียนในบริบทที่เกี่ยวข้องกับผู้ประเมิน ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงกับการดำเนินวิถีชีวิตของนักเรียนจึงทำให้ผู้ประเมินให้คำนำหนักของพฤติกรรมออกมาในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับ Frankenburg, Doorninck, Liddell และ Dick ที่ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาแบบสอบถามที่ใช้คัดกรองพัฒนาการเด็ก (Prescreening Developmental Questionnaire: PDQ) ซึ่งพัฒนามาจากแบบประเมินพัฒนาการของเด็นเวอร์ (Denver Developmental Screening Test: DDST) โดยให้บิดามารดาเป็นผู้ประเมิน ข้อคำถามที่ใช้วัดพัฒนาการเด็กตั้งแต่อายุ 3 เดือน – 6 ปี จำนวน 10 ข้อ ศึกษาทั้งบิดามารดาและเด็กจำนวน 1155 คู่ ผลการศึกษาพบว่า ความสอดคล้องระหว่างคำตอบของบิดามารดาจาก PDQ กับผลการประเมินจาก DDST ในแต่ละข้ออยู่ในช่วง 68-100% (เฉลี่ย 93.3%) และเมื่อนำเด็กที่ได้รับการระบุว่ามีความผิดปกติจาก PDQ จำนวน 31.2% ไปประเมินต่อโดย DDST พบว่า มีพัฒนาการผิดปกติจำนวน 86.7% และน่าสงสัยอีกจำนวน 53.8% และสอดคล้องกับ Knobloch, Stevens, Malone, Ellison และ Risemberg ที่ทำการศึกษาการใช้แบบสอบถามเพื่อประเมินพัฒนาการโดยบิดามารดา ซึ่งแบบสอบถามดังกล่าวพัฒนามาจากตารางพัฒนาการของ Gesell ใช้ประเมินเด็กอายุ 4 สัปดาห์ ถึง 36 เดือน แล้วนำผลการประเมินพัฒนาการของบิดามารดาเทียบกับการตรวจพัฒนาการของแบบประเมินพัฒนาการ Gesell ฉบับเต็มรูปแบบร่วมกับการตรวจทางระบบประสาท ศึกษาในทารกจำนวน 526 ราย โดยขณะอายุ 28 สัปดาห์ จะถูกคัดกรองโดยใช้แบบสอบถามจากบิดามารดา จากนั้นเมื่อทารกมีอายุ 40 สัปดาห์ จะตรวจพัฒนาการโดย Gesell Developmental และตรวจระบบประสาทโดยกุมารแพทย์ ผลการศึกษาพบว่า มีร้อยละ

ของการคัดกรองต่ำกว่าความเป็นจริงอยู่ในเกณฑ์ต่ำ โดยพบเด็กที่มีความผิดปกติรุนแรงเพียง 2.6% และมีความผิดปกติเล็กน้อย 10% ส่วนร้อยละของการคัดกรองที่สูงกว่าความเป็นจริงของแบบสอบถามมี 6% สอดคล้องกับ Frankenburg, Fandal และ Thornton ที่มีการปรับปรุงและพัฒนาแบบสอบถาม PDQ ในชื่อของ Revised Prescreening Developmental Questionnaire (R-PDQ) ซึ่งมีการขยายช่วงอายุของเด็กให้สามารถคัดกรองเพิ่มขึ้นจากแรกเกิดจนถึง 6 ปี ปรับปรุงข้อคำถามให้มีความท้าทายสำหรับเด็กไปเปรียบเทียบกับ DDST ได้ง่ายขึ้น นำ R-PDQ มาทดสอบกับเด็กจำนวน 1434 ราย ผลการศึกษาพบว่า ร้อยละของความสอดคล้องระหว่างคำตอบของบิดามารดาจาก R-PDQ กับผลจากแบบประเมินพัฒนาการจาก DDST ในการประเมินว่าเด็กมีพัฒนาการผิดปกติมีค่าเท่ากับ 84% และความเชื่อมั่นแบบวัดซ้ำในเวลา 1 สัปดาห์ คือ 94.1% สอดคล้องกับ Heriser และคณะ ที่ศึกษาความสอดคล้องระหว่างบิดามารดากับผู้เชี่ยวชาญในการประเมินพัฒนาการทารกอายุ 1 ปี โดยศึกษาในทารก 2 กลุ่ม คือ ทารกคลอดก่อนกำหนดที่มีน้ำหนักตัวน้อยกว่า 1500 กรัม และทารกที่คลอดครบกำหนด โดยให้บิดามารดาประเมินพัฒนาการบุตรของตนด้วยแบบประเมิน R-PDQ ส่วนผู้เชี่ยวชาญจะประเมินพัฒนาการทารกโดยใช้ Griffiths' Developmental Scale ฉบับภาษาไทย ผลการศึกษาในกลุ่มทารกคลอดครบกำหนด พบว่า ร้อยละของความสอดคล้องร่วมระหว่างบิดามารดากับผู้เชี่ยวชาญในการประเมินทารกมีพัฒนาการปกติเท่ากับ 88% ส่วนในการประเมินว่าทารกมีพัฒนาการล่าช้าเท่ากับ 86% ส่วนในกลุ่มทารกที่คลอดก่อนกำหนด และมีน้ำหนักตัวน้อยกว่า 1500 กรัม พบว่า ร้อยละของความสอดคล้องร่วมระหว่างบิดามารดากับผู้เชี่ยวชาญในการประเมินว่าทารกมีพัฒนาการปกติเท่ากับ 76% และประเมินว่าทารกมีพัฒนาการล่าช้าเท่ากับ 94%

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่พบ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา และผู้ที่สนใจทั่วไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้

จากการให้มีกลุ่มผู้ประเมินที่หลากหลายในการประเมินพฤติกรรมหรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน เป็นการกำกับติดตามพฤติกรรมของนักเรียนทั้งในและนอกบริเวณโรงเรียน และจากการที่ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมินอยู่ในระดับสูง แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของทางโรงเรียนที่มีให้กับนักเรียนอย่างต่อเนื่องนั้นทำให้เกิดคุณลักษณะที่ทางโรงเรียนต้องการให้เกิดกับนักเรียนจริง ดังนั้นทุกส่วนที่เกี่ยวข้องต้องช่วยกันในการปลูกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของทางโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตนได้อย่างเป็นธรรมชาติทั้งในและนอกบริเวณโรงเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษารูปแบบการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโดยผ่านการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของทางโรงเรียน โดยยึดสภาพบริบทของทางโรงเรียนเป็นที่ตั้ง เพื่อที่จะให้มีรูปแบบการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเป็นรูปแบบและทิศทางเดียวกัน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- จิราพร อัครสมพงษ์. (2536). การเปรียบเทียบความสอดคล้องของคะแนนแบบสอบถามเรียงจากผู้ตรวจและวิธีการตรวจต่างกัน. วิทยานิพนธ์ การวัดและประเมินผลการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรณี เจียมสุบุตร. (2543). ผลการเปรียบเทียบความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ที่มีจำนวนผู้ตรวจและวิธีการตรวจต่างกัน. วิทยานิพนธ์ กศม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร : บริษัทพริกหวานกราฟฟิตจำกัด.
- สุพานี กอหมั่นศิลป์. (2543). การศึกษาความเชื่อมั่นของแบบประเมินทักษะกีฬาบาสเกตบอลที่ใช้ผู้ประเมินจำนวน ต่างกันประเมินนักเรียนจำนวนต่างกัน. วิทยานิพนธ์ กศม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กลุ่มส่งเสริมการเรียนการสอนและประเมินผล. (2548). การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์รับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). (ร่าง) เอกสารประกอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แนวปฏิบัติและประเมินผลการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2548). การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์รับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). เอกสารประกอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สุรัชย์ มีชาญ. (2547). ดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.10(2) : 113-126.

- Bortolus, R., Parazzini, F., Trevisanuto, D., Cipriani, S., Ferrarese, P., & Zanardo, V.. (2002). Developmental assessment of preterm and term children at 18 months: reproducibility and validity of a postal questionnaire to parents. *Acta Paediatrica*, 91, 1101-1107.
- Burby-Stock J. A., Shaw D. G., Laurie C. and Chissom B. (1996). "Rater Agreement Indexes for Performance Assessment," *Educational and Psychological Measurement*. 56 : 251-262.
- Frankenburg, W. K., Fandal, A. W. & Thornton, S. M. (1987). Revision of Denver Prescreening Developmental Questionnaire. *The Journal of Pediatrics*, 110, 653-657.
- Frankenburg, W.K., Doorninck, W. J., Liddell, T. N., & Dick, N. P. (1976). The Denver Prescreening Developmental Questionnaire (PDQ). *Pediatrics*, 57, 744-753.
- Heriser, A., Curcin, O., Luhr, C., Grimmer, I., Menze, B., & Obladen, M. (2000). Parental and professional agreement in developmental assessment of very low birthweight and term infant. *Developmental Medicine & Child Neurology*, 42, 21-24.
- Kim, M. M., O'Conner, K. S., Mclean, J., Robson, A., & Chnce, G. (1996). Do parent and professional agree on the development status of high risk infant?. *Pediatrics*, 97, 676-681.
- Knobloch, H., Stevens, F., Malone, A., Ellison, P., & Risemberg, H. (1979). The validity of parental reporting of infant development. *Pediatrics*, 63, 872-878.
- Penny, J., Johnson, R. L., & Gordon, B. (2000). The effect of rating augmentation on inter-rater reliability: an empirical study of a holistic rubric. *Assessing Writing* 7, 143-64.
- Rosenbaum, M. S., Chua-Lim, C., Wilhite, J., & Mankad, V. N. (1983). Applicability of the Denver Prescreening Developmental Questionnaire in a low-income population. *Pediatrics*, 71, 359-363.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายมีง เทพครเมือง
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	323/435 ถนนสายใหม่ แขวงสายใหม่ เขตสายใหม่ กรุงเทพฯ 10220
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2535	การศึกษาระดับบัณฑิต (กศ.บ.) (การวัดผลการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2539	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) (การวัดผลการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2554	การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) (การทดสอบและวัดผลการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ชื่อ-สกุล	นายวาริน ชมตะคุ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	4/1 หมู่ 15 ตำบลหนองแขว อำเภเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา 30210
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2545	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) (เทคโนโลยีทางการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ